

Protokół

pierwszego posiedzenia sejmowego z dnia 18. Lutego 1867.

Posłów obecnych 126. Początek posiedzenia o godzinie 12.

Jego Excellencya c. k. Namiestnik Agenor hr. Gołuchowski zabiera głos, zawiadamiając Wysokie Zgromadzenie o zamianowaniu Jaśnie Oświeconego księcia Leona Sapiehy Marszałkiem Sejmu krajowego, a Jego Excellencyi ks. Metropolite Litwinowicza zastępcą Marszałka.

Posel Grocholski wnosi uznanie wyboru księcia Leona Sapiehy przez aklamację, na co Izba jednogłośnie się zgadza.

Książę Marszałek złożywszy przyrzeczenie w miejsce przysięgi w ręce Jego Excellencyi p. Namiestnika ogłasza posiedzenie za otwarte. Po przemówieniu księcia Marszałka, Izba wnosi trzykrotny okrzyk na cześć Najj. Pana. Książę Marszałek wzywa na prowizorycznych sekretarzy sejmowych posłów Ludwika Wodzickiego, Stanisława hr. Tarnowskiego, ks. Barewicza i Emila Pfeiffra.

Następnie przemawia JE. Namiestnik, składając do łaski marszałkowskiej przedłożenie cesarskiego Rządu, dotyczące się zwołania konstytucyjnej Rady Państwa na dzień 18. Marca b. r., oraz przedstawia Wys. Zgromadzeniu jako Komisarza rządowego, radcę Namiestnictwa p. Oswalda Bartmańskiego.

Przedłożenie rządowe odczytuje sekretarz Wodzicki po polsku, a sekretarz Barewicz po rusku.

Posel Kraiński wnosi: Wys. Izba uchwali wybrać z grona Sejmu komisję z 9ciu członków złożoną do sprawdzenia wyborów. Posel Samelson wnosi, aby sprawę tę oddać do zbadania dawnym członkom Wydziału krajowego, ustanowionym w tym celu jako specjalnej komisji. Posel Ławrowski wnosi wybranie komisji z całego Sejmu z 15tu członków złożoną.

Izba uchwała podług poprawki posła Ławrowskiego wybrać komisję z grona Sejmu z 15tu członków.

W celu porozumienia się co do wyborów Marszałek przerywa posiedzenie na $\frac{1}{2}$ godziny.

O godzinie $\frac{1}{2}$ 2 posiedzenie na nowo rozpoczęto. Sekretarz hr. Tarnowski odczytuje spis imienny posłów do głosowania na członków komisji weryfikacyjnej. Na skrutatorów wzywa Marszałek posłów: księcia Sanguszkę, Trzecieckiego, Badeniego, ks. Naumowicza, Chrzanowskiego, Borysikiewicza, Tarnowskiego Jana, ks. Sulikowskiego, ks. Dzerowicza, Dzwonkowskiego, Golejewskiego i ks. Guszalewicza.

Po dwugodzinnej przerwie posel Borysikiewicz w imieniu komisji skrutacyjnej oznajmia rezultat wyborów do komisji weryfikacyjnej.

Było głosujących 126, zatem większość bezwzględna 64. Otrzymali: Kraiński 125, Smarzewski 123, Badeni 123, Gniewosz 123, Zbyszewski 121, ks. Barewicz 95, Czajkowski 95, Ziemiałkowski 94, ks. Polański 92, Samelson 91, Gross 90, Pfeiffer 88, Wolny 87, Zyblikiewicz 74, Popiel 74.

Przeto wszyscy 15tu otrzymali głosów nad większość absolutną a tem samem wybrani na członków komisji.

Książę Marszałek wzywa komisję weryfikacyjną do ukonstytuowania się bezzwłocznie. Posiedzenie zamknięto o godzinie $4\frac{3}{4}$; następne posiedzenie we Czwartek o godzinie 11. Na porządku dziennym sprawozdanie komisji weryfikacyjnej.

Leon Sapieha w. r.

L. Wodzicki w. r.

St. Tarnowski w. r.

Protokół

drugiego posiedzenia 1. sesji 2. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21. Lutego 1867.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Ludwik Wodzicki, ks. Tomasz Borewicz, Dr. Emil Pfeiffer, Stanisław Tarnowski.

Komisarz rządowy: Radca Namiestnictwa Bartmański.

Posłów obecnych z początkiem posiedzenia 115; w ciągu posiedzenia 126.

Początek posiedzenia o godzinie 11 $\frac{1}{2}$.

Protokół pierwszego posiedzenia odczytany przez sekretarza Ludwika Wodzickiego i przyjęty bez zarzutu.

Sekretarz Wodzicki odczytuje spis petycyj wniesionych do Sejmu od liczby 1. do 7. włącznie; — następnie odczytuje pismo posła Daniły Kiernicznego, w którym tenże usprawiedliwia nieobecność swoją na Sejmie chorobą żony i dzieci, i prosi o urlop ośmiodniowy. Urlop przez Marszałka udzielony.

Sekretarz Wodzicki zawiadamia Izbę, że komisya do sprawdzenia wyborów ukonstytuowała się i wybrała na przewodniczącego posła Kraińskiego, na sekretarza posła Dr. Pfeiffra.

Poseł Hubicki wnosi, ażeby petycye odnoszące się do wyborów, a mianowicie petycye pod liczbą 5., 6., i 7. odesłane zostały wprost do komisji sprawdzającej wybory. Wniosek przyjęty.

Odczytano wniosek naglący złożony do łaski marszałkowskiej przez posła hr. Russockiego i opatrzonej dostateczną liczbą podpisów, następującej osnowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„§fy 15. i 28. ordynacyi wyborczej dla gmin w Królestwie Galicyi i Łodomeryi z wielkiem księstwem Krakowskiem z dnia 12. Sierpnia 1866. r. zmienia się dla gminy miasta Brodów w sposób następujący:

§. 15.

Każde koło wyborcze bez względu na liczbę wyborców w nim głosujących wybiera, jeżeli są dwa koła, połowę, jeżeli zaś są trzy koła, trzecią część oznaczonej w §. 14. ustawy gminnej liczby radnych i zastępców.

Przynajmniej połowa radnych i zastępców przez każde koło wybranych powinna być wyznania chrześcijańskiego.

§. 28.

Jeżeli liczba wybranych w którym kole wyborczem radnych lub ich zastępców, nie będących wyznania chrześcijańskiego, przenosi połowę liczby wszystkich na to koło przypadających radnych lub ich zastępców, natenczas ustąpią z pomiędzy wybranych niebędących wyznania chrześcijańskiego ci, którzy najmniej głosów otrzymali, a natomiast wstąpią ci z pomiędzy chrześcijan, którzy po wybranych chrześcijanach największą ilość głosów otrzymali.“

Następnie odczytano wniosek naglący złożony do łaski przez posła Dr. Hönigsmanna, zaopatrzony w dostateczną liczbę podpisów:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Miasto Brody otrzyma osobny statut gminny, ustawa tedy gminna i ordynacya wyborcza z dnia 12. Sierpnia 1866. r. w mieście tem nie obowiązują.“

W razie gdyby wniosek ten nie uzyskał potrzebnej większości, wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Postanowienia drugiego ustępu §. 15. i ostatniego ustępu §. 35. ordynacyi wyborczej z d. 12. Sierpnia 1866. r. w Brodach nie mają zastosowania.“ A gdyby ten ostatni wniosek się nie utrzymał wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dodatek do §. 15. ordynacyi wyborczej następujący:

„Co do Brodów aż do nadania miastu temu osobnego statutu pozostaje dotychczasowy porządek, wedle którego Rada miejska składa się w jednej połowie z członków chrześcijańskich, a w drugiej połowie z członków starozakonnych.“

Co do formalnego traktowania obu tych wniosków, żądał poseł hr. Russocki, ażeby odesłane zostały do osobnej komisji złożonej z członków dawnego Wydziału krajowego.

Poseł hr. Badeni, ażeby zostały zatrzymane a następnie odesłane do nowego wybrać się mającego Wydziału.

Wreszcie poseł Hönigsman, ażeby odesłane były do osobnej umyślnie na ten cel wybranej komisji z pięciu członków złożonej. Przy głosowaniu poseł Badeni cofa swój wniosek; Izba przyjmuje wniosek posła Russockiego, ażeby do zreferowania rzeczonych wniosków ustanowić komisję z członków byłego Wydziału.

Sekretarz ks. Barewicz odczytuje interpelację wystosowaną do Komisarza rządowego, podpisaną przez posła Koroluka i 18 posłów, następującej treści:

1. „Z jakiej przyczyny rozpoczęty wybór na posła do Sejmu krajowego z powiatów Skalat, Grzymalów przerwano i dotąd go nieukończono?”

2. Czy i jakie kroki poczynił Rząd, ażeby winnych tej przerwy pociągnąć do odpowiedzialności?”

Komisarz rządowy zapowiada odpowiedź na jedno z najbliższych posiedzeń, skoro zasiągnie potrzebnych wiadomości.

Sekretarz Wodzicki odczytuje interpelację wystosowaną do Komisarza rządowego, a podpisaną przez posła Wężyka i 37 posłów, następującej treści:

„Z jakiego powodu, wbrew amnestyi cesarskiej, nie dawano amnestyonowanym kart legitymacyjnych przy ostatnich wyborach, mimo że używanie praw obywatelskich zostało im przywrócone, tak że uprawnieni do wyborów musieli zgłaszać się pojedynczo do c. k. Namiestnictwa o pomienione karty legitymacyjne, przez co wielu z nich nie wykonywało wcale prawa wybierania posła?”

Komisarz rządowy odpowiada: że wypuszczenie amnestyonowanych z list wyborczych było przypadkiem.

Sekretarz Wodzicki odczytuje nadesłane przez ces. król. Namiestnictwo sprostowanie pomyłki drukarskiej, zaszłej w przedłożonym Izbie na ostatniem posiedzeniu Reskrypcie ministeryalnym, a mianowicie: że w przedostatnim ustępie tegoż reskryptu po słowach: „projekt ustawy o nowej organizacji“ opuszczono wyraz „obrony“, przezco cały ten ustęp nabrał innego znaczenia.

Poseł Zyblikiewicz wnosi, ażeby przedłożony Izbie Reskrypt ministeryalny z d. 4. Lutego odesłanym był do osobnej komisji złożonej z 9ciu członków, która miałaby być wybraną na najbliższem posiedzeniu. Wniosek ten dostatecznie poparty i poddany pod głosowanie, zostaje przez Izbę przyjętym.

Z porządku dziennego przystępuje Izba do sprawdzenia wyborów. Poseł Smarzewski wnosi w imieniu komisji, ażeby wybór posła Marcina Dziewońskiego, z gmin wiejskich okręgu wyborczego Wieliczka, Podgórze, Dobczyce, uznanym został za ważny. Ksiądz Pawlikow składa wniosek dostatecznie poparty, ażeby „sprawa trutynowania wyborów była traktowaną według §. 43. obowiązującego Regulaminu tymczasowego.“ Wniosek ten upada. Izba na wniosek komisji uznaje wybór posła Dziewońskiego za ważny.

Sprawozdawca Smarzewski wnosi dalej w imieniu komisji, ażeby Izba uznała ważność następujących wyborów: Posła Karola Rogawskiego, z okręgu wyborczego gmin wiejskich Jasło, Brzostek,

Fryszak; posła Michała Cichorza z okręgu wyborczego Limanowa, Skrzydlna; posła Adama Potockiego z okręgu wyborczego Chrzanów, Jaworzno, Krzeszowice; posła Ludwika Szumańczowskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Kraków, Mogiła, Liszki, Skawina; posła Jana Wiśniowskiego z okręgu wyborczego Rzeszów, Głogów, i posła Mikołaja Ławrynowicza z okręgu wyborczego Delatyn, Nadwórna. Izba uznaje ważność powyższych wyborów.

Co do wyboru posła Baltazara Nalepy z okręgu wyborczego gmin wiejskich Brzesko, Radłów, Wojnicz, wnosi referent imieniem komisji na unieważnienie tego wyboru, a to z powodu, wybrany jako pomieszczony w klasie najniżej upodatkowanych, nie był prawyborcą. Poseł Wolny objaśnia, że Nalepa jedynie przez pomyłkę, a mianowicie przez nieobliczenie podatku gruntowego wypuszczonym był z listy prawyborców, i wnosi, ażeby Izba wstrzymała się z orzeczeniem, dopóki się Nalepa z prawa wybierania nie wylegitymuje. Izba przyjmuje wniosek posła Wolnego; prawomocność wyboru zostaje w zawieszeniu.

Poseł Zbyszewski imieniem komisji wnosi jako sprawozdawca: Wysoka Izba uzna za ważny wybór posła Józefa Wolnego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Ślemień, Milówka. Wniosek jednomyślnie przyjęty. W ten sam sposób Izba uznaje ważność wyboru posła Sebastjana Dziubatego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Tarnopol, Mikulińce; posła Pawła księcia Sanguszki z okręgu wyborczego gmin wiejskich Tarnow, Tuchow; posła Andrzeja Szulaka z okręgu wyborczego gmin wiejskich Łąka, Medenice; posła Alfreda hr. Potockiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Brzeżany, Przemysłany; posła Dr. Józefa Zdunia z okręgu wyborczego gmin wiejskich Myślenice, Maków, Jordanów.

Sprawozdawca poseł Ziemiałkowski wnosi imieniem komisji: Izba uzna za ważny wybór księcia Leona Sapiehy, pana Maurycego Kraińskiego i pana Seweryna Smarzewskiego z okręgu wyborczego większej własności obwodu Przemyskiego. Ponieważ Izba na pierwszym posiedzeniu uznała przez akklamację wybór księcia Leona Sapiehy za ważny, przeto teraz uznaje tylko wybór posła Kraińskiego i Smarzewskiego.

Dalej wnosi poseł Ziemiałkowski imieniem komisji, ażeby uznane były za ważne wybory:

Posła Kornela Krzeczunowicza z okręgu wyborczego większej własności obwodu Lwowskiego, Włodzimierza Niezabitowskiego, Piotra Grossa i Alexandra hr. Borkowskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Samborskiego; księcia Władysława Sanguszki, Stanisława Starowiejskiego i Edwarda Dzwonkowskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Tarnowskiego; Henryka Wodzickiego, Cezara Hallera, Franciszka Paszkowskiego, Leona Chrzanowskiego, Leonarda Wężyka i Juwenala Boczkowskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Krakowskiego; Ludwika Skrzyńskiego, Zygmunta Kozłowskiego i Edwarda Gniewosza z okręgu wyborczego większych własności obwodu Sanockiego; Faustyna Żuka-Skarszewskiego i Franciszka Trzecieckiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Sądeckiego; Kajetana Agopsowicza i Antoniego Golejewskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Kołomyjskiego; Ludwika Wodzickiego i Stanisława Tarnowskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Rzeszowskiego; Jana Czajkowskiego, Jana Gnoińskiego i Józefa Pajęczkowskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Złotkiewskiego; księdza Tomasza Barewicza i Józefa Jabłonowskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Stanisławowskiego; Kazimierza Grocholskiego, Włodzimierza Łosia i księcia Konstantego Czartoryskiego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Tarnopolskiego; Oktawiana Pietruskiego i Władysława Badeniego z okręgu wyborczego większych własności obwodu Strzyjskiego. Wszystkie te wybory Izba uznaje za ważne. W obwodzie Brzeżańskim wybranymi zostali hr. Włodzimierz Russocki, p. Alojzy Bocheński i hr. Alexander Borkowski. Gdy atoli ten ostatni przyjął wybór w okręgu wyborczym Samborskim, przeto referent w imieniu komisji wnosi tylko o uznanie wyboru posłów Bocheńskiego i Russockiego. Wybory te uznaje Izba za ważne. W okręgu wyborczym w Złoczowskim wybranymi zostali z większej własności Włodzimierz Dzieduszycki, Karol Hubicki i Kazimierz hr. Wodzicki, gdy atoli ten ostatni mandatu nie przyjął, przeto sprawozdawca wnosi tylko imieniem komisji o uznanie wyboru posła Hubickiego i Dzieduszyckiego. Izba uznaje wybory te za ważne.

Przy wyborze księdza Jana Naumowicza z okręgu wyborczego gmin wiejskich Złoczów, Gliniany, z powodu, iż wybór ten opierał się na jednym tylko głosie nad absolutną większość, na ośm zaś nieuprawnionych głosów siedm padło na księdza Naumowicza, w skutek czego tenże żadnej prawnej

większości za sobą nie miał; z powodu dalej innych rażących nielegalności w wyborze, komisya wnosi: „Izba uzna wybór księdza Naumowicza za nieważny.“ Wniosek bez dyskusyi przyjęto.

Posel Czajkowski jako sprawozdawca wnosi: Izba uzna ważność wyborów: posła Michała Działo-
zyskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Buczacz, Manasterzyska; posła Konstantego Łepkaluka
z okręgu wyborczego gmin wiejskich Kosów, Kutry; posła Jana Bazylewicza z okręgu wyborczego gmin
wiejskich Jaworów, Krakowiec, i posła Józefa Tyszkowskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich
Dobromil, Ustrzyki, Bircza. Wniosek bez dyskusyi przyjęty.

Posel Badeni jako sprawozdawca wnosi imieniem komisyi: Izba uzna za ważny wybór Dra. Mau-
rycego Kabata z okręgu wyborczego miasta Stryja; Dra. Maxymiliana Landesbergera z okręgu wybor-
czego miasta Kołomyi; księcia Jerzego Czartoryskiego z okręgu wyborczego miasta Jarosławia;
Michała Popiela z okręgu wyborczego miasta Sambora; Dra. Józefa Majera, Dra. Mikołaja Zyblikiewicza,
Dra. Szymona Samelzona z okręgu wyborczego miasta Krakowa; wreszcie księdza Tomasza Polańskiego
z okręgu wyborczego miasta Przemyśla. Izba uznaje ważność powyższych wyborów.

Posel Samelson wnosi imieniem komisyi: Wysoka Izba uzna za ważne następujące wybory: Dra.
Wiktora Zbyszewskiego z okręgu wyborczego miasta Rzeszowa; p. Zygmunta Sawczyńskiego z okręgn
wyborczego miasta Tarnopola, Andrzeja Seidlera z okręgu wyborczego miasta Biały; Dra. Ignacego
Kamińskiego z okręgu wyborczego miasta Stanisławowa; Jana Zycha z okręgu wyborczego miasta
Drohobyczy; Dra. Oswalda Hönigsmanna z okręgu wyborczego miasta Brodów; Józefa Breuera z Izby
handlowo - przemysłowej Lwowskiej; wreszcie Franciszka Smolki, J. Excell. hr. Agenora Gołuchow-
skiego, Dra. Floryana Ziemiałkowskiego i Marka Dubsa z okręgu wyborczego miasta Lwowa. Izba
przyjmuje wniosek bez dyskusyi.

Koniec posiedzenia o godzinie 1szej minucie 50., następne posiedzenie nazajutrz dnia 22. Lutego
o godzinie 11, zrana.

Na porządku dziennym:

Wybór Rewidentów; wybór komisyi z 9ciu członków do zreferowania Reskryptu ministeryalnego
z dnia 4. Lutego; dalszy ciąg sprawozdania komisyi do sprawdzenia wyborów. Sprawozdanie komisyi
złożonej z członków dawnego wydziału w przedmiocie zmian statutu dla miasta Brodów.

Leon Sapieha w. r.

L. Wodziaki w. r.

Pfeiffer w. r.

S p i s

petycji wniesionych do Sejmu od otwarcia sesji do 21. Lutego 1867.

---

1. Gmina Smengorzów, przez posła ks. Morgensterna, o znizenie podatku pośmiertnego.
  2. Gmina Odporyszów, przez posła ks. Morgensterna, o przyłączenie jej do powiatu Dąbrowa.
  3. Gmina Zabno, przez posła ks. Morgensterna, o przyłączenie jej do powiatu Dąbrowa.
  4. Pogorzelnicy przysiółka Chochołów, należącego do gminy Hulcza, przez posła Polanowskiego, o zapomogę 800 złr. w drodze pożyczki.
  5. Wyborcy z gmin: Żywaczów, Harasymów, Zabokruki i z innych, przez posła ks. Pawlikowa, z protestem przeciw wyborowi Ludomira Cieńskiego na posła do Sejmu krajowego z okręgu wyborczego gmin wiejskich, w powiecie Obertyn i Horodenka.
  6. Wyborcy z gmin: Horodenka, Strzelce, Chlebiczyn, Siekierzyn i z innych przyległych, przez posła ks. Pawlikowa, z podobnym protestem.
  7. Większość komisji wyborczej i większość samych wyborców w okręgu gmin wiejskich w powiatach Skalał i Grzymałów, przedkładają motywa i wyjaśnienia do tego kontraprotestu, który złożyli przy akcie wyborczym przeciw protestowi mniejszości i postępywania komisji wyborczej.
-

Protokół

trzeciego posiedzenia 1. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. Lutego 1867.

Posiedzenie zagajone o $\frac{1}{2}$ do 12. przed południem.

Obecni: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Ks. Barewicz, Dr. Pfeiffer, hr. Stanisław Tarnowski, hr. Ludwik Wodzicki.

Komisarz rządowy: C. k. radca Namiestnictwa Bartmański.

Posłów z początkiem posiedzenia 115; w ciągu posiedzenia 120.

Protokół posiedzenia sejmowego z dnia 21. Lutego b. r., odczytany przez sekretarza hr. Tarnowskiego, bez uwagi przyjęty. Sekretarz hr. Tarnowski odczytuje spis podanych petycyj włącznie do liczby prot. 8. Sekretarz Ludwik hr. Wodzicki odczytuje wniosek Leszka hr. Borkowskiego, poparty przez 16 posłów — treści: Sejm uchwała: „Wszystkie przedmioty na uniwersytetach Jagiellońskim i Lwowskim mają być wykładane w języku polskim.“

Następnie odczytuje sekretarz Wodzicki interpelację do p. Komisarza rządowego wniesioną przez posła Paszkowskiego i 29 posłów — treści: „Czy ze względu, że przedłożenie ministeryalne z d. 4. Lutego b. r. galic. Sejmowi krajowemu udzielone, powołuje się na rozporządzenie Najj. Pana z dnia tegoż, a w sprawie zwołania Rady Państwa, to rozporządzenie jest najważniejszym aktem, i Sejm krajowy do słów Monarchy słusznie największą przywiązywać może wagę, może być podanem do wiadomości Sejmu krajowego także rozporządzenie najwyższe z dnia 4. Lutego b. r., na mocy którego przedłożenie ministeryalne wydanem zostało?“

Na interpelację odpowiada p. Komisarz rządowy, że dosłowna treść Najwyższego rozporządzenia z dnia 4. Lutego b. r., ażeby odstąpiono od zwołania nadzwyczajnej Rady Państwa, a zebrała się konstytucyjna Rada Państwa na dzień 18. Marca b. r., i ażeby tejże Radzie Państwa przedłożyć do przyjęcia owe zmiany konstytucyi, które okazują się konieczne, ze względu na ugodę z Węgrami — c. k. Namiestnictwu nie została zakomunikowaną — i takowej przedłożyć nie jest w stanie.

Na wezwanie księcia Marszałka składają przyrzeczenie podług roty, odczytanej przez sekretarza Wodzickiego, posłowie: Dziewoński, Rogawski, Cichorz, Potocki Adam, Wiśniowski, Ławryniewicz, Wolny, Dziubaty, Szulak, Zduń, Kraiński, Smarzewski, Krzeczunowicz, Niezabitowski, Gross, Borkowski, Sanguszko Władysław, Starowiejski, Dzwonkowski, Wodzicki Henryk, Haller, Paszkowski, Chrzastowski, Węzyk, Boczkowski, Kozłowski, Gniwosz, Żuk - Skarszewski, Trzecieski, Agopsowicz, Golejewski, Wodzicki Ludwik, Tarnowski Stanisław, Czajkowski, Gnoiński, Pajączkowski, ks. Barewicz, Jabłonowski, Grocholski, Łoś, Czartoryski Konstanty, Pietruski, Badeni, Russocki, Bocheński, Dzeduszycki, Hubicki, Działoszyński, Łepkałuk, Bazylewicz, Tyszkowski, Kabat, Landesberger, Czartoryski Jerzy, Popiel, Majer, Zyblikiewicz, Samelson, ks. Polański, Zbyszewski, Sawczyński, Seidler, Kamiński, Zych, Hönigsman, Breuer, Smolka, hr. Gołuchowski, Ziemiałkowski, Dubs.

Z porządku dziennego przystąpiono do wyboru komisyj:

I. Komisji z 9ciu członków do zreferowania reskryptu Ministerstwa względem zwołania konstytucyjnej Rady Państwa. Marszałek przeznacza na skrutatorów posłów: Józefa Jabłonowskiego, Kowalskiego, Niezabitowskiego, ks. Pawlikowa, Czerkawskiego, Hönigsmann, Agopsowicza, Wolnego i Jerzego księcia Czartoryskiego.

II. Komisji petycyjnej. Na zapytanie księcia Marszałka, czy ta komisya składać się ma tak jak dawniej z 7miu członków, zgromadzenie zgadza się na 7miu członków. Na skrutatorów przeznacza książe Marszałek posłów: Dzieduszyckiego, Fihausera, Borysikiewicza, Bocheńskiego, Kozłowskiego, ks. Guszalewicza, Dziewońskiego, Szumańczowskiego, Samelzona.

III. 12 rewidentów. Na skrutarów przeznaczeni przez księcia Marszałka posłowie: Horodyski, Seidler, Pietrusiewicz, Łoś, Landesberger, ks. Dzerowicz, Breuer, Padlewski, Hoszard, Cieński, ks. Szaszkiewicz, Gross.

Po ½ godzinnej przerwie poseł Kozłowski, jako sprawozdawca skrutatorów wyboru komisji petycyjnej, ogłasza następujący rezultat: Głosujących 126 — absolutna większość 64 — otrzymali: Gross 124 głosów, Paszkowski 120, Landesberger 119, Gniewosz 112, Russocki 111, Wyrobek 95, Czerkawski 92. Zostali zatem wybrani.

Poseł Czerkawski zdaje sprawę z głosowania na komisję do zreferowania reskryptu ministeryalnego: Głosujących 132 — absolutna większość 67 — otrzymali: Ziemiałkowski 121 głosów, Krzeczunowicz 120, Zyblikiewicz 118, Kabat 103, ks. Barewicz 94, Zbyszewski 93, Adam hr. Potocki 79. zostali zatem wybrani. Reszta głosów rozstrzelona. Książe Marszałek zarządza zatem powtórny wybór dwóch członków, przeznaczając tych samych skrutatorów.

Poseł Podlewski ogłasza rezultat głosowania na rewidentów: — Głosujących 128 — większość bezwzględna 65 — otrzymali: ks. Guszalewicz 127, Samelson 125, Żnk - Skarszewski 124, Kamiński 123, Haller 117, Dziewoński 116, Pajęczkowski 108, Helcel 102, ks. Ditrich 77, Niezabitowski 77, Jabłonowski 69, a zatem wybrani. Reszta głosów rozstrzelona. Książe Marszałek zarządza zatem powtórny wybór brakującego do liczby 12tu jednego rewidenta, przeznaczając tych samych skrutatorów.

Sekretarz Pfeiffer podaje z polecenia księcia Marszałka do wiadomości zgromadzenia, że komisya petycyjna się ukonstytuowała, wybrawszy przewodniczącym posła Czerkawskiego, zastępcą posła Paszkowskiego, sekretarzem posła Wyrobka.

Poseł Podlewski zdaje sprawę z wyboru 1 rewidenta. — Głosujących 115 — absolutna większość 58, otrzymał ks. Polański głosów 79, zatem wybrany.

Poseł Czerkawski ogłasza rezultat głosowania na 2ch członków komisji reskryptu ministeryalnego. Głosujących 124 — absolutna większość 63 — otrzymał poseł Grocholski 70 głosów, zatem wybrany. — Między posłem Majerem, który otrzymał 40 i p. Henrykiem Wodzickim, który otrzymał 33 głosów, zarządza książe Marszałek wybór ściślejszy przy pozostawieniu tych samych skrutatorów.

Koniec posiedzenia o godzinie 3ciej.

Następne posiedzenie zapowiedziane na dzień 25go Lutego o godz. 11tej przedpołudniem.

Na porządku dziennym:

1. Wybór członków do Wydziału krajowego.
2. Wybór sekretarzy sejmowych.
3. Sprawozdanie komisji w przedmiocie zmiany statutu dla miasta Brodów.
4. Sprawozdanie komisji sprawdzającej wybory posłów.
5. Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Leon Sapięha w. r.

Pfeiffer w. r.

L. Wodzicki w. r.

Dalszy ciąg petycyj
wniesionych do Sejmu po dniu 22. Lutego 1867.

---

8. Gmina Zawadka w powiecie Frysztak wraz z obszarem dworskim, przez posła Rogawskiego, o uwolnienie od nakazanej przez urząd powiatowy opłaty 61 zlr. 6 centów na budowę drogi powiatowej.
-

Protokół

czwartego posiedzenia I. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 25. Lutego 1867.

Obecni: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Dr. Pfeiffer, hr. Ludwik Wodzicki, ks. Barewicz.

Komisarz rządu: C. k. radca Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Posłów obecnych z początkiem posiedzenia 116; w ciągu posiedzenia 127.

Początek posiedzenia o godzinie 11 $\frac{1}{2}$.

Protokół posiedzenia 3go, odczytany przez sekretarza Pfeiffra, przyjęty bez zarzutu. Odczytano dalszy spis petycyj od l. 9. do l. 28 włącznie.

Odczytano następnie 2 pisma z Wys. Prezydium Namiestnictwa, a mianowicie pismo do l. 1430, zawiadamiające Wys. Izbę o ndzieleniu na dniu 2. Lutego Najwyższej sankcyi ustawie uchwalonej przez Sejm, o utworzeniu w każdej parafii wyznania katolickiego funduszu rezerwowego na utrzymywanie i stawianie budynków parafialnych, oraz pismo do l. 2024 z zawiadomieniem, że Jego c. k. Apostolska Mość raczył postanowieniem z dnia 16. b. m. najmiłościwiej wziąć do wiadomości rozprawę ostatniej sesyi sejmowej, przedstawione Najj. Panu w myśl §. 40. statutu krajowego, zastrzegając w swej najwyższej decyzji uchwały, względem których takowa jeszcze nie nastąpiła.

Posel Czerkawski ogłasza rezultat ściślejszego głosowania na jednego członka komisji ustanowionej do sprawozdania względem reskryptu ministeryalnego. Głosujących 113. — Posel Majer otrzymał 71, poseł Henryk Wodzicki 42 głosy. Obrany tedy poseł Majer. Zarazem ogłoszono, iż komisya ta ukonstytuowała się, obierając przewodniczącym posła Majera, sekretarzem księdza Barewicza. — Posel ksiądz Pawlików i 23 podpisanych składają wniosek naglący następującej treści: Wysokij Sojm izwołył uchwałyty adresu sliidujuszczoho soderzania: „Wasze c. k. Apostolskoje Welyczestwo! Postaniije Prawytelstwa k wirnopoddańczomu hałcyjskomu Sojmu wzhladom sklykania zakonnoho sowita derżawnoho, soderżył dwi radostny i wisty, jako to: o wozstanowlenii konstytucyjnoho sostojanija w krajach po tej storoni Litawy łezaszczych, a potom o okonczatelnom prymireniju z krajamy do wengerskoj korony należaszczymy, kotore sostawlaije perechod z mynuwszosty w budusznost', i prytim gwaranciju podaje, jako dla ciłosty i syły derżawy potreba. — W tim odnoszeniju nepozostaje wirnopoddanomu hałcyjskomu Sojmu niczoho innoho, jak tilko wykazaty horiaczoje swoje zelanije, szczo by simia cisarskoj myłosty na żyznenuju upało rolu, i szczo by zarostky na wsiu budusznost' sylnoho i w každim polożeniju żywoho, wengerskich krajiw dla najwaznijszych ciłej derżawnych sodijstwija, do połnoho dijszły rozwyttija. — Wist' o wozstanowleniju konstytucyjnoho sostojanija w krajach po tej storoni Litawy łezaszczych prynymaje wirnopoddanyj Sojmu krajewyj s iskrennoju błahodarnostiju w pokłykaniju łehalnoj reprezentacyi i derżawnoj. wydyt win najbespecznijszu hwaranciju dla sochranenija interesiw derżawnych, dla otkrowennoho i sprawedywoho ociaenija i uwzhladaenija zelanij poodynokych narodiw, zhodnych z bytom i syłoj derżawy, dla rozwyttija swobodnych instytucij, kotoryi Switnijszomu Tronu jak najsylnijszuju pidpora, a zytelam derżawy jak najwirnijszuju poruku szczastija i uspichu na poly duchowim i materialnim podaty mohut. — Sorozmirnoje wyroblenije sia konstytucyjnych ustrojstw derżawy po obich storonach Litawy bude takoz najbespecznijszym sredstwom do skriplenija poczawstwija

swojakowości obojch połowyn derżawy i w dalszym rozwytyju do umnożenia dla błaħa derżawy obopólnych styczności. — Predłożenija prawytelstwennyi, kotoryi majut byty w sowiti derżawnim postawleany wzhladom ustaw tyczaszczych dalszoho rozwytyja swobod konstytucyjnych wzhladom otwiczatelśkosti Ministrów i wzhladom modyfikacyi §. 13. februarowoho patentu, znamenujut błaħorazumaoje namirenije Prawytelstwa, postupały na pomianutoj dorozii. — W błaħorazumija i sprawedlywosti Prawytelstwo bładajem poruki toh, że w zabespeczenych predłożenijach o rozszyreniju awtonomiji krajewoj zadanjam tak własty derżawnoj jak i riwnouprawności wsich naroduostej zadosyt' uczyneno bude. Na toj zaczatoj dorozii nechajze wskriptysia derżawa nowoju syłoj! Nechaj procwyte pid chydoju Waszoho c. k. Apostolskoho Welyczestwa nowa era obszczo błaħa, sojedynenych pid Waszym skiptrom narodow.

Z nepokolybymoju prywiazannostju k Waszomu c. k. Apostolskomu Welyczestwu i k Wseswitlijszomu Cisarskomu Domu, s iskrennym patryotyzyzmom dla austrijskoj derżawy błaħajem o pomoc z neba do tak welyczawoho dila.“

Izba wniosek ten odseła komisiji zajmującej się sprawozdaniem nad reskryptem ministeryalnym.

Pen Komisarz rządowy odpwiada na interpelacye z dnia 21. b. m., wniesioną przez posta Koroluka. Co do przerwania i nieprzeprowadzenia wyboru w okręgu Skalał, Grzymalów, zamieszczenie jakie wywełaly protesta, spowodowały Komisarza rządowego do systowania wyborów tem bardziej, że przez ustąpienie 2 członków komisya nie była kompletną, 2 excedentów zostało w sali przyaresztowanych. Bliższe wiadomości co do śledztwa z nimi dotąd nie nadeszły. Skoro tylko wybory gminne ukończone będą, Namiestnik bezzwłocznie zarządzi nowy wybór na posta w tym okręgu.

Z porządku dziennego dalszy ciąg sprawozdania komisiji weryfikacyjnej. Sprawozdawca Zbyszewski: Okręg wyborczy własności mniejszych Niemirów, Rawa. Komisya wnosi uznanie wyboru posta Janowskiego Ambrożego za ważny. Izba wniosek bez dyskusji przyjmuje. W ten sam sposób sprawdzono uznano za ważne wybory z okręgów mniejszych: Kołomyja, Peczenizyn posta Kowbasiuka Mikołaja. Z okręgu Stanisławów, Halicz posta Olexy Koroluka. Z okręgu Trembowla, Wiśniowczyk posta Włodzimierza hr. Baworowskiego. Z okręgu Stryj, Skole posta Jędrzeja Szaszkiewicza. Z okręgu Zaleszczyki, Tluste posta Stefana Papczuka.

Sprawozdawca poseł hr. Badeni. — Na wniosek komisiji uznano za ważne wybory: Z lzby przemysłowej w Brodach posta Hausnera Alfreda.

Z Izby przemysłowej w Krakowie. posta Ludwika Helcla. — Z miasta Tarnowa posta Klemensa Rutowskiego. Zarazem wnosi komisya, a Izba wniosek przyjmuje, aby akta odesłano do Wys. Prezydium Namiestnictwa, celem zbadania licznych nadużyć zaszyłych przy tym wyborze a wykazanych w proteście.

Sprawozdawca Ziemiałkowski. — Na wniosek komisiji Izba uznaje za ważne wybory okręgów z mniejszych własności Łopatyn, Brody, Radziechów, posta Romana Iszczuka. — Z okręgu Załosce, Zborów posta Jana Bodnara. — Z okręgu Czortków, Jazłowiec, Budzanów posta Jana Manasterskiego. — Z okręgu Borszczów, Mielnica posta Jana Gulaka. — Sprawozdawca poseł Gniewosz. — Na wniosek komisiji Izba uznaje za ważne wybory z okręgów wyborczych mniejszych własności Żabno, Dąbrowa księdza Morgensterna. — Zaś wnosi unieważnienie wyboru z okręgu Lubaczów Cieszanów, księdza Grzegorza Szaszkiewicza.

Poseł Ławrowski stawia wniosek, aby wybór ten uznać za ważny.

Po dłuższej dyskusji Izba przychyła się do wniosku komisiji i wybór ks. Szaszkiewicza unieważniony.

Następnie Izba uznaje za ważny wybór z okręgów mniejszej własności Kęty, Biała, Oświęcim posta Wacława Wyrobka. — Z okręgu Mielec, Zasów posta Jana hr. Tarnowskiego. — Sprawozdawca Czajkowski. — Na wniosek komisiji Izba uznaje za ważny wybór z okręgu mniejszych własności Rozwadów, Nisko, Tarnobrzeg posta Tadeusza Rękasa. W okręgu Skalał, Grzymalów, gdzie wybór prze-

prowadzonym nie był, przesłano do komisji kontraprotęst przeciw protestowi, mocą którego wybory w tym okręgu przerwane były.

Ponieważ do Sejmu należy sprawdzenie samegoż wyboru a nie zająć przedwyborczych, Izba na wniosek komisji całą sprawę odseła do Prezydium Namiestnictwa.

Z okręgu mniejszej własności Sambor, Staremiasto i Starasól wybór posła Ławrowskiego uznano za ważny. Sprawozdawca Gross. — Na wniosek komisji uznano za ważne wybory okręgów mniejszej własności. Z okręgów Kopeczyńce, Hsiatyn posła Jana Borysikiewicza. — Z okręgu Jarosław, Radymno, Sieniawa posła Iguacego Jakobika. — Z okręgu Busk, Kamionka, Olesko, komisja wnosi unieważnienie wyboru posła Ilka Zahorojki. — Poseł Hönigsman stawia jako dodatek, aby przekazać Wysokiemu Rządowi akta dotyczące nadużyć przy postępowaniu c. k. urzędników w tym okręgu wyborczym, celem ukarania winnych. — Wniosek wraz z dodatkiem przyjęto. Wybór zatem posła Zahorojki unieważniony. — Okręg Grodek, Janów. Na wniosek komisji wybór posła Emila Pfeiffera uznano za ważny. — Sprawozdawca Pfeiffer. — na wniosek komisji uznano za ważne wybory okręgów mniejszej własności. — Z okręgów Bóbrka, Chodorów księdza Hipolita Dzerowicza. Z okręgów Mościska, Sądowa-Wisznia, posła Halika Aleksandra. Dalej wnosi komisja unieważnienie wyboru posła Wasyla Kuzyka z okręgu wyborczego Śniatyn, Zabłotów. — Poseł ksiądz Pawlików żąda pozostawienia tego wyboru in suspensio aż do dalszego zbadania sprawy, tak samo jak postąpiono z wyborem posła Nalepy. — Przy głosowaniu wniosek posła ks. kanonika Pawlikowa upada. — Wybór posła Wasyla Kuzyka unieważniony. — Przy wyborze z okręgu Biecz, Gorlice, ponieważ większość głosów padła na Najjaśniejszego Pana, a drugi kandydat Rydzowski nie miał absolutnej większości, komisja wnosi wezwać Prezydium Namiestnictwa o rozpisanie nowego wyboru w tym okręgu. — Poseł Wolny wnosi uznać za ważny wybór posła Rydzowskiego. — Wniosek komisji utrzymuje się po odrzuceniu wniosku posła Wolnego.

Sprawozdawca poseł ks. Polański. — Na wniosek komisji uznano za ważne wybory z okręgu mniejszych własności. — Z okręgu Bohorodczany, Sołotwina posła Jana Czaczkowskiego. — Z okręgu Przemysł, Nizankowice posła Bazylego Kowalskiego. — Z okręgu Rohatyn, Bursztyn posła Bazylego Makowicza. — Nowy targ, Krościenko posła Konrada Fibausera. — Sprawozdawca poseł Popiel. — z okręgu Tyśmienica i Tlumacz posła Dmytra Pilipowa. Uznano za ważny także: — Z okręgu Żółkiew, Kulików, Mosty-Wielkie posła Andrzeja Sapruka. — Sprawozdawca Smarzewski. — Na wniosek komisji uznano za ważne wybory okręgu własności mniejszych. — Z okręgu Turka, Borynia posła Minkowicza Jędrzeja. — Z okręgu Tyczyn, Strzyzów księdza Daniela Sulikowskiego. — Z okręgu Zbaraż, Medyń posła Daniela Kiernicznego. — Z okręgu Dubiecko, Brzozów księdza Wojciecha Stępka.

Po odczytaniu raty przyrzeczenia, składają w ręce księcia Marszałka przyrzeczenie w miejsce przysięgi wszyscy powyżej wymienieni posłowie, których wybór uznano za ważny, a z pomiędzy sprawdzonych na poprzednim posiedzeniu jeszcze poseł Szumańczowski.

Koniec posiedzenia o $\frac{1}{2}$ do 3ciej.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 11tej.

Na porządku dziennym:

1. Sprawozdanie komisji sprawdzającej wybory posłów.
2. Sprawozdanie komisji w przedmiocie zmiany statutu dla miasta Brodów.
3. Wybór członków do nowego Wydziału krajowego.
4. Wybór sekretarzy sejmowych.
5. Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Leon Sapięha w. r.

L. Wodzicki w. r.

Ks. Barewicz w. r.

Dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu po dzień 25. Lutego 1867.

9. Gmina Boryczówka, przez posła hr. Baworowskiego, o komisję w sprawie sporu z klasztorem OO. Karmelitów we Lwowie, jako właścicielem dóbr Boryczówka, o sianożecia.
10. Skwarczyński Paweł, adwokat, przez posła Józefa Jabłonowskiego, o zarządzenie aby osoby prywatne mogły prenumerować Dziennik ustaw krajowych.
11. Zgromadzenie OO. Dominikanów w Krakowie, przez posła Dra. Majera, o zapomogę z funduszu krajowego na dokończenie restauracji kościoła św. Trójcy.
12. Słuchacze Wydziału prawniczego i filozoficznego na uniwersytecie Lwowskim, przez posła Ignacego Kamińskiego, o zaprowadzenie języka polskiego jako wykładowego.
13. Akademicy lwowskiego uniwersytetu, przez posła ks. Szaszkiewicza, o zaprowadzenie na tym uniwersytecie języka ruskiego jako wykładowego.
14. Działoszyński Michał, poseł, o zwrot kosztów podróży na Sejm, według pierwszego zawiadomienia na dzień 11. Lutego.
15. Papeczuk Stefan, poseł, o zwrot kosztów podróży z powodu przybycia na Sejm dnia 11. Lutego.
16. Iszczuk Roman, poseł, o zwrot kosztów podróży podobnie z powodu przybycia na Sejm dnia 11. Lutego 1867.
17. Manasterski Jan, poseł, o zwrot kosztów podróży z powodu przybycia na Sejm d. 11. Lutego 1867
18. Minkowicz Jędrzej, poseł, o zwrot kosztów podróży z powodu przybycia na Sejm d. 11. Lutego.
19. Gminy Czarna, Ruda, Boreczek, Kamionka, Zdiary i Cierpisz, przez posła Kulika, o uwolnienie od dopłaty konkurencyjnej na drogę z Sędziszowa na kolej wiodącą.
20. Gminy Pobitna i Załęże, przez posła Wiśniowskiego, z uzaleniem się na wielkie ciężary gminne i różne pokrzywdzenia.
21. Mieszkańce z gminy Lutoryż, przez posła Wiśniowskiego, o zmniejszenie podatku domowego.
22. Gminy Boguchwała i Lutoryż, przez posła Wiśniowskiego użala się na wzbroniony użytek służebnictwa do lasu i pastwisk dworskich, na uciążliwe opłaty ks. proboszczowi za funkcje kościelne, na opłaty gminne i wysokie taksy spadkowe.
23. Mieczkowski Tomasz, z Nagawczyzny w powiecie Dębica, przez posła Puszkarza użala się na niestosowne postępowanie sadu w sprawie skradzionych mu 2 krów.
24. Gmina Budy, w obwodzie Rzeszów, przez posła Wiśniowskiego, o sprawdzenie jej praw co do służebnictwa lasowego i pastwisk dworskich.
25. Gminy Widełka, Kupno i Poręby, przez posła Wiśniowskiego, użalają się na wzbronienie im prawa do lasów i pastwisk.
26. Sycz Dmytro, poseł, o wypłacenie mu dyet z powodu niewiadomości odroczenia Sejmu i przybycia wcześniejszego przeto do Lwowa, to jest 11. Lutego.
27. Zynczak Stefan, poseł, prosi o wypłacenie mu dyet z powodu niewiadomości odroczenia Sejmu i udania się przeto dnia 7. Lutego do Lwowa.
28. Gminy dworskie i wiejskie, Siedlec i Łąka, przez posła ks. Morgensterna, o przyłączenie ich nie do powiatu Dąbrowa, lecz do powiatu Tarnów.

Protokół

piątego posiedzenia 1. sesji 2. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 26. Lutego 1867.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Ludwik Wodzicki, ks. Tomasz Bawicz, Dr. Emil Pfeiffer, Stanisław Tarnowski.

Komisarz rządowy: Radca Namiestnictwa Bartmański.

Liczba posłów obecnych przy otwarciu posiedzenia 95; w ciągu posiedzenia 126.

Początek posiedzenia o godzinie 11 min. 25.

Sekretarz Ludwik Wodzicki odczytuje protokół 4go posiedzenia. Protokół przyjęto bez zarzutu.

Sekretarz Wodzicki odczytuje dalszy ciąg spisu petycyj nadesłanych do Sejmu do dnia 26. Lutego od liczby 29. do liczby 36. włącznie.

Sekretarz Pfeiffer odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego, podpisaną przez Dra. Hö-nigsmanna i 19 posłów, w przedmiocie postępowania c. k. prokuratury z dziennikami krajowymi, a mianowicie z „Dziennikiem Lwowskim“, który kilkakrotnie skonfiskowany został, w końcu na trzy miesiące zawieszonym. Czy więc prokuratura działała w tym razie stosownie do szczególnych rządowych instrukcyj?

Komisarz rządowy odpowiada: Dziennik Lwowski został zawieszony na mocy uchwały sądu kar-nego. Władze polityczne nie wpływały na to postanowienie; uszkodzonym służy prawo apelacji do wyższych sądów.

Sekretarz Wodzicki odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego, podpisaną przez posła Polanewskiego i 14 posłów, następującej osnowy: W jakim stadyum znajdują się rokowania z władzami duchownymi, o przeprowadzenie zmiany w patencie o *jura stolae*? Czy w razie, gdyby pożądanych zmian rychło spodziewać się nie było można, Rząd nie uznałby za stosowne wydać rozporządzenie tymczasowe, któreby oznaczyło maximum należitości pobieranych za pogrzeby?

Komisarz rządowy zapowiada odpowiedź na jedno z najbliższych posiedzeń, skoro zasięgnie potrzebnych wiadomości.

Z porządku dziennego przystępuje Izba do sprawdzenia wyborów. Poseł Popiel jako sprawozdawca wnosi: Wys. Izba uzna za ważne następujące wybory: ks. kanonika Michała Knziemskiego, z okręgu wyborczego gmin wiejskich Mikołajów, Żurawno; posła Karola Piwockiego, z okręgu wyborczego gmin wiejskich Winniki, Szczerzec; posła Walentego Puszkacza z okręgu wyb. gmin wiejskich Dembica, Pilzno. Wniosek bez dyskusji przyjęty.

Poseł Gross jako sprawozdawca wnosi: Wys. Izba uzna za ważne następujące wybory: Posła Jana Tomusia z okręgu wyborczego gmin wiejskich Rudki, Komarno; i posła Kazimierza Kulika z okręgu wyb. gmin wiejskich Ropczyce, Kolbuszowa. Wniosek bez dyskusji przyjęty.

Posłowie: ks. Kuziemski, Tomuś, Kulik i Puszkacz składają w ręce Marszałka przyrzeczenie w miejsce przysięgi.

Z kolei następuje z porządku dziennego sprawozdanie komisji złożonej z członków dawnego Wydziału krajowego, o wnioskach złożonych do łaski marszałkowskiej przez posła Hö-nigsmanna i hr.

Russockiego, w przedmiocie zmiany statutu dla miasta Brodów. Poseł Grocholski wnosi imieniem komisji: Wys. Izba przyjmie następującą uchwałę: Paragrafy 15. i 28. ordynacyi wyborczej dla gmin w królestwie Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem Krakowskiem z dnia 12. Sierpnia 1866. r. zmieniają się dla miasta Brodów w sposób następujący:

§. 15.

Każde koło wyborcze, bez względu na liczbę wyborców w niem głosujących, wybiera — jeżeli są dwa koła — połowę, jeżeli są trzy koła — trzecią część oznaczonej w §. 14. Ustawy gminnej liczby radnych i zastępców.

Przynajmniej połowa radnych i zastępców, przez każde koło wybranych, powinna być wyznania chrześcijańskiego.

§. 28.

Jeżeli liczba wybranych w którym kole wyborczem radnych lub ich zastępców, niebędących wyznania chrześcijańskiego, przenosi połowę liczby wszystkich na to koło przypadających radnych lub ich zastępców, natenczas ustąpią z pomiędzy wybranych, niebędących wyznania chrześcijańskiego, ci, którzy najmniej głosów otrzymali, a natomiast wstąpią ci z pomiędzy chrześcijan, którzy po wybranych chrześcijanach największą ilość głosów otrzymali.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Stanu.“

Poseł Hönigsman stawia do wniosku komisji poprawkę następującej osnowy: po słowie „zmieniają się“ dodać: „aż do nadania miastu Brodom osobnego statutu.“

Poprawka ta dostatecznie poparta. Przy głosowaniu Izba odrzuca poprawkę posła Hönigsmana. Wniosek komisji zostaje przyjętym. Izba uwalnia sprawozdawcę od trzeciego czytania; wniosek komisji uchwalony.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 12. min. 50., następne posiedzenie nazajutrz dnia 27. Lutego. Na porządku dziennym wybór członków Wydziału i ich zastępców; wybór sekretarzy; sprawozdanie komisji petycyjnej.

Leon Sapieha w. r.

St. Tarnowski w. r.

ks. **Barewicz** w. r.

Dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu do dnia 26. Lutego 1867.

---

29. Słuchacze akademii technicznej we Lwowie, przez posła Kamińskiego, ponawiają prośbę o reorganizację zakładu tego i o zaprowadzenie języka polskiego jako wykładowego.
30. Waligórski Franciszek, przez posła Czerkawskiego, o zwolnienie go od warunku wieku przepisanej ustawą dla służby krajowej.
31. Gmina Więckowice, przez posła Jakobika, o zwrócenie zabranych gruntów.
32. Właściciele posiadłości dworskich i gmin: Pniów, Orzechów, Popowce i inne przyległe, z przedstawieniem o spustoszeniach przez wylew Sanu tam zrzędzonych i o zaradzenie złemu, jakoteż zapomożenie poszkodowanych.
33. Ficko Wawrzyniec i dzieci jego Jakób i Anna Fickowie, z Gniewczyny, przez posła Zbyszewskiego, w sprawie reintegracji gruntu.
34. Gmina Winniki, przez posła Piwockiego, o objaśnienie §. 79. ustawy gminnej, co do nakładania podatku konsumcyjnego od trunków w gminie konsumowanych.
35. Gminy w powiecie Tarnobrzeg, Rozwadów i Nisko, przez posła Rękasa, o innych detaksatorów do komisji regulującej służebnictwo.
36. Mieszkańcy miasta Tarnowa, przez posła Dziewońskiego, przedkładają kontraprotest przeciw poprzednio wniesionemu przez niektórych mieszkańców protestowi z powodu wyboru Klemensa Rutowskiego na posła do Sejmu krajowego.

Protokół

szósteo posiedzenia I. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 27. Lutego 1867.

Początek posiedzenia o 1/2 do 12 przed południem.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Ks. Barewicz, Pfeiffer, Tarnowski Stanisław Wodzicki Ludwik.

Komisarz rządowy: C. k. radca Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Posłów obecnych z początkiem posiedzenia 96; w ciągu posiedzenia 128.

Protokół 5go posiedzenia sejmowego z d. 26. b. m. odczytany przez sekretarza hr. Tarnowskiego Stanisława, bez uwagi przyjęty.

Sekretarz Tarnowski czyta dalszy wyciąg z protokołu petycyj od l. 37. do l. 39. włącznie.

Przyjęty wniosek posła Smolki, ażeby petycye miasta Lwowa do l. 63., podaną dnia dzisiejszego, o wstawienie się do Najjaśniejsz. Pana względem zatwierdzenia statutu dla miasta tegoż, na przeszłej sesyi podanego, uważać jako przedmiot naglący i polecić komisji petycyjnej — ażeby wniosła te sprawę na najbliższem posiedzeniu sejmowem.

Sekretarz Tarnowski czyta interpelacyę posła Jana Tarnowskiego i 15 posłów do p. Komisarza rządowego: czy p. Komisarz rządowy może dać jakiegokolwiek objaśnienie co do śledztwa wprowadzonego z powodu zajścia między włościanami i żydami w powiecie Mieleckim — a zwłaszcza czy może powiedzieć, jak rychło to śledztwo przeprowadzonym będzie?

P. Komisarz rządowy odpowiada, że właśnie przed 2ma dniami nadeszła relacya sądu śledczego z Kolbuszowy, wedle której sprawa wprawdzie już od Czerwca z. r. się toczy — jednak sądowi przewlekania zarzucić nie można, ile z powodu potrzeby przesłuchania do 400 świadków, proces ten wielkie przybrał rozmiary. — Obecnie z 36ciu obwinionymi śledztwo szczegółowe już przeprowadzone, a z 8ma w najbliższem przeprowadzonym będzie czasie, tak że do dni 14 spodziewać się można ukończenia całego śledztwa.

Sekretarz Wodzicki odczytuje interpelacyę do Komisarza rządowego — podpisaną przez posłów Kabata, Smolkę i 19 posłów:

I. Czyli i z jakim wnioskiem statut gminy dla miasta Lwowa — zmieniony stosownie do wymagań Wys. Ministerstwa, i uchwalony przez Wys. Sejm na ostatniej kadencji — przedłożonym został przez Wysekie Ministerstwo do najwyższej sankcyi?

II. Jeżeli dotąd przedłożonym nie został, z jakich przyczyn ociąga Wys. Ministerstwo przedłożenie tego statutu do sankcyi najwyższej?

P. Komisarz rządowy odpowiada, że statut miasta Lwowa, uchwalony na zeszłej kadencji, zaraz po zamknięciu ostatniej sesyi sejmowej przedłożony został przez c. k. Namiestnictwo Wys. Ministeryum. Dotąd jednakże najwyższe postanowienie co do tego statutu jeszcze nie zapadło. Czy i z jakim wnioskiem Ministeryum statut Najjaś. Panu przedłożyło — c. k. Namiestnictwu wiadomem nie jest, a że to jest rzeczą wewnętrzej służby, więc o to ani zapytywania uczynić, ani objaśnień udzielić nie możc.

Sekretarz Barewicz odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego, w ruskim języku wniesioną przez posła Borysikiewicza i 18tu posłów, treści:

1. Czy Wys. Rząd zarządzi poszukiwanie tak sądowo-karne jak i dyscyplinarne, za przestępstwo pogwałcenia wolności osobistej przez arendarza Askenas na osobie Wasyla Stryjniak w Czabarówce?

2. Jakie środki w drodze politycznej zarządzi Wys. Rząd, ażeby na przyszłość tamę położyć takim pokrzywdzieniom włościan i nadużyciom urzędników.

P. Komisarz rządowy oświadcza po rusku, iż odpowie na tę interpelację na jednym z najbliższych posiedzeń.

P. Komisarz rządowy w odpowiedzi na interpelację posła Polanowskiego co do rewizyi postanowień o *jura stolae* — prostuje tejeż motywa, oświadczając że ze strony Rządu oświadczone na sesyi Sejmu krajowego 186^{5/6}, że zmiany najwyż. Patentu z r. 1785., tyczące się *jura stolae*, przez Rząd już uchwalone zostały, rozpoczął jednak dopiero w tym względzie rokowania z władzami duchowemi, w porozumieniu z którymi tylko, nowe postanowienia w tej mierze wydane być mogą. Według zapewnień ordynaryjatu jest nadzieja, iż rokowania te w najkrótszym ukończone zostaną czasie. Do wydania jednostronnie rozporządzeń w myśl wyrażonego w interpelacyi żądania, Rząd nie uważa się upoważnionym.

Z porządku dziennego przystępuje zgromadzenie do wyboru członków Wydziału kajowego i zastępców.

Książę Marszałek zarządza głosowanie na jednego członka Wydziału z kuryi posiadłości mniejszych, przeznaczając na skrutatorów posłów: Kozłowskiego, Wolnego, Golejewskiego, Tomusia, Rogawskiego, ks. Polańskiego.

Po krótkiej przerwie poseł Rogawski jako sprawozdawca skrutatorów ogłasza rezultat głosowania kuryj mniejszych posiadłości.

Głosujących 62, absolutna większość 32.

Poseł Ziemiałkowski otrzymał głosów 44, jest zatem wybrany. Następnie odbywa się głosowanie na członka Wydziału z kuryj miast. Na skrutatorów przynajmniej książę Marszałek posłów: Landesbergera, Helcla, Łosia, Szuszkiewicza, Popiela, Kamińskiego.

Po krótkiej przerwie poseł Łoś ogłasza rezultat: głosujących 23, absolutna większość 12; poseł Smolka otrzymał głosów 22, zatem wybrany.

Głosowanie na członka Wydziału z kuryj większych posiadłości. Książę Marszałek przynajmniej na skrutatorów posłów: Agopsowicza, ks. Guszałewicza, Baworowskiego, Rutowskiego, Horodyskiego, Padlewskiego. — Po krótkiej przerwie poseł Padlewski ogłasza rezultat głosowania. Głosujących 41, absolutna większość 22; poseł Pietruski otrzymał głosów 35, zatem wybrany.

Następnie przystępuje zgromadzenie do wyboru trzech członków Wydziału z całej Izby pojedynczo wybrać się mających.

Na skrutatorów przeznaczeni przez księcia Marszałka posłowie: Bocheński, Tarnowski Jan, Kowalski, Haller, Wężyk, Borysikiewicz, Szumańczewski, Russocki, ks. Dzerowicz, Fibhauser, Kamiński, Hönigsman.

Po krótkiej przerwie ogłasza poseł Kamiński rezultat głosowania. Głosujących 125, większość bezwzględna 63; poseł Kraiński otrzymał głosów 118, zatem wybrany. Głosowanie na drugiego członka Wydziału z całej Izby. Po krótkiej przerwie poseł Wężyk zdaje sprawę z tego głosowania. Głosujących 129, bezwzględna większość 65. — Nikt nie ma absolutnej większości, zatem zarządza książę Marszałek powtórne głosowanie. Po krótkiej przerwie poseł Hönigsman ogłasza rezultat głosowania. Głosujących 130, bezwzględna większość 66; otrzymał Boczkowski 68 głosów, zatem wybrany.

Głosowanie na trzeciego członka wydziału. Po krótkiej przerwie ogłasza poseł Szumańczewski rezultat.

Głosujących 125, bezwzględna większość 63.

Otrzymał Grocholski 84 głosów, zatem wybrany.

Książę Marszałek zarządza następnie głosowanie na zastępców członków Wydziału; najpierw jednego z kuryi mniejszych posiadłości. Skrutatorowie ci sami co przy wyborze członka Wydziału z tej kuryi.

Po krótkiej przerwie poseł Wolny ogłasza rezultat głosowania. Głosujących 59, większość bezwzględna 30; poseł Ławrowski otrzymał głosów 39, zatem wybrany.

Głosowanie na następcę członka Wydziału z kuryi miejskiej. Skrutatorowie ci sami co przy wyborze członka Wydziału z tej kuryi.

Po krótkiej przerwie poseł Helcel ogłasza rezultat głosowania. Głosujących 23; poseł Piotr Gross otrzymał wszystkie głosy, zatem wybrany.

Po odbytem głosowaniu na zastępcę członka Wydziału z kuryi posiadłości większych, przy tych samych co przy wyborze członka Wydziału skrutatorach.

Książe Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie $\frac{1}{2}$ do 3ciej z południa. Przyszłe posiedzenie 28. b. m. o godzinie 11tej przed południem.

Porządek dzienny:

1. Ogłoszenie rezultatu wyboru zastępcy członka Wydziału z kuryi posiadłości większych.
2. Wybór trzech zastępców członków Wydziału z całego Sejmu.
3. Wybór sekretarzy.
4. Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Leon Sapięha w. r.

Pfeiffer w. r.

L. Wodzicki w. r.

Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu po dzień 27. Lutego 1867.

---

37. Mieszkańcy miasta Lwowa, przez posła Trzecieckiego, o ustawę o wolności stowarzyszeń, normującą stosunki stowarzyszeń przemysłowych w duchu jak najrozleglejszej swobody.
38. Nowicki Józef, w imieniu parafian Żegocina, przez posła Hoszarda, przedkłada zażalenie przeciw uchwale krakowskiej komisji Namiestnictwa, nakazującej parafianom dopłacać 69 złr. 6 kr. rocznie, jako ubytek w dochodach plebańskich.
39. Gmina miasta Lwowa, przez posła Smolkę, prosi o wstawienie się do Najjaśniejszego Pana względem zatwierdzenia przedłożonego już na poprzedniej sesji statutu dla tegoż miasta.

Protokół

siódmego posiedzenia 1. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 28. Lutego 1867.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Stanisław Tarnowski, ks. Tomasz Bawecz, Dr. Emil Pfeiffer, Ludwik Wodzieki.

Komisarz rządowy: Radea Namiestnictwa Bartmański.

Postów z początkiem posiedzenia 101; w ciągu posiedzenia 122.

Początek posiedzenia o godzinie 11 $\frac{1}{4}$.

Protokół odczytany przez sekretarza Pfeiffra przyjęto bez uwagi.

Odczytano dalszy ciąg petycyj od liczby 40. do 48. włącznie.

Sekretarz Tarnowski odczytuje pismo od Prezydium Namiestnictwa do liczby 699, zawiadamiające Izbę o udzieleniu na dniu 16. Stycznia Najwyższej sankeyi ustawie przez Sejm zawotowanej, zmieniającej §§. 11. i 13. sejmowej ordynacyi wyborczej.

Posel Seidler otrzymał od księcia Marszałka urlop na dni 5.

Odczytano interpelacyę wystosowaną do JW. Komisarza rządowego przez posła Rogawskiego i 68 podpisanych, z zapytaniem:

1. Czyli c. k. Rząd raczył się przychylić do ostatniej uchwały sejmowej, aby operacye szacunkowe wstrzymane zostały aż do rozstrzygnięcia Najjaśniejszego Pana petycyi sejmowej z dnia 27. Kwietnia?

2. Czyli Jego Ekscelencya c. k. Namiestnik poparł ze swej strony owo słuszne Sejmu żądanie, a zarazem o ile spodziewać się można w tej chwili spiesniejszego i więcej jak dotąd zadawalnającego dla kraju przeprowadzenia tej sprawy.

Pan Komisarz rządowy oświadcza w odpowiedzi: że petycyja Sejmu z 27. Kwietnia 1866. roku o rewizyę prac katastralnych natychmiast do Wysokiego Rządu przesłaną została. Prezydium Namiestnictwa powtórnie o zdanie zapytane, również bezzwłocznie odpowiedź przesłało. Uchwała Sejmu z dnia 29. Grudnia r. z. o systowaniu operacyi szacunkowej aż do nadejścia odpowiedzi Najjaśniejszego Pana na petycyę z 27. Kwietnia udzieloną była Rządowi już 12. Stycznia, jednakowoz odpowiedź dotąd nie nadeszła.

Posel Podlewski zdaje sprawę ze skrutynium wyboru na zastępcę członka Wydziału z kuryi własności większej: poseł hr. Badieni obrany 23 głosami na 36 głosujących.

Z porządku dziennego wybór zastępców do Wydziału z całego Sejmu.

Do skrutynium zawezwani przez księcia Marszałka postowie: Łoś, Dzieduszycki, Pajęczkowski, Szuszkiewicz, Podlewski, Ławrowski, Trzeciński, Dziewoński, Zbyszewski, Działoszyński, Samelson, Sawczyński. Z głosowania kartkami na pierwszego zastępcę na członka Wydziału z całego Sejmu zdaje sprawę poseł Podlewski, głosujących było 120, większość absolutna 61, poseł Kabat obrany 87 głosami, reszta głosów rozstrzelona. — Rezultat skrutynium na drugiego zastępcę do Wydziału z całego Sejmu głosujących 117, absolutna większość 59, Stanisław hr. Tarnowski obrany 87 głosami.

Nakoniec rezultat głosowania na trzeciego zastępcę z całego Sejmu wykazuje rezultat: Głosujących 120, absolutna większość 61; obrany poseł Pfeiffer 70 głosami.

Wniosek posła Kozłowskiego, aby do wyboru sekretarzy nie przystępować ale tych, którzy byli prowizorycznie przez księcia Marszałka wezwani, do końca sesji zatrzymać, przyjęty.

Z kolei sprawozdanie komisji petycyjnej. Co do petycji do liczby 39 o wstawienie się do Najjaśniejszego Pana o przyspieszenie sprawy statutu miejskiego i zatwierdzenie statutu, sprawozdawca Landesberger wniósł w imieniu komisji: Raczy Wysoki Sejm, przychylając się do tej petycji gminy miasta Lwowa, uchwalić prośbę stosowną do Najjaśniejszego Pana i polecić Wydziałowi krajowemu jak najszybsze onejże wypracowanie i odesłanie.

Poseł Grocholski stawia wniosek: Sejm uznaje wprowadzenie w życie uchwalonego przez Sejm statutu dla miasta stołecznego Lwowa za rzecz bardzo nagłą.

Poseł Hönigsman wniósł jako poprawkę: Petycja miasta Lwowa odstępuje się Wysokiemu Namiestnictwu z usilnym zaleceniem uwzględnienia.

Poseł Grocholski od wniosku odstępuje; poseł Ziemiałkowski podejmuje go, przychylając się zarazem do poprawki posła Hönigsmanna, którą stawia jako dodatek do wniosku powyższego. Wniosek wraz z dodatkiem przyjęty.

Poseł Russöcki zdaje sprawę z petycji do liczby 28., 30., 31., i l. 29., 32., 40. i 41., domagających się zwrotu kosztów z powodu późnego uwiadomienia o odroczeniu Sejmu, dla posłów: Działoszyńskiego, Iszczuka, Manasterskiego, oraz posłów: Papczuka, Minkowicza, Sycza i Zynczaka, którzy w skutek pierwszego wezwania do Lwowa wyjechali. Komisya wniósł nad temi petycjami przejście do porządku dziennego.

Poseł Grocholski wniósł: prośbę odstępuje się c. k. Namiestnictwu ze zdaniem Sejmu: wynagrodzenie proszącym posłom poniesionych szkód z powodu odroczenia terminu zwołania Sejmu, należyć się może jedynie ze skarbu Państwa.

Poseł Zyblikiewicz wniósł: odesłanie sprawy tej napowrót do komisji, celem załatwienia jej drogą porozumienia się z patentami co do wysokości istotnych strat jakie ponieśli.

Poseł Hönigsman wniósł: Wysoki Sejm raczy uchwalić: prośba posłów: Działoszyńskiego, Iszczuka, Manasterskiego oraz posłów: Papczuka, Minkowicza, Sycza i Zynczaka odseła się do Wydziału krajowego z tem poleceniem, aby przedłożył wniosek o wynagrodzenie dyet i kosztów podróży posłów.

Poseł Golejewski wniósł, żeby Wysoka Izba przyznała dyety podług petycji a poleciła Wydziałowi upomnienie się w skarbie Państwa o zwrot tych kosztów.

Poseł Kraiński wniósł: proszącym wypłacić dyety za dni, które wcześniejsem przybyciem we Lwowie spędzili, a to z funduszu krajowego.

Przy głosowaniu utrzymuje się wniosek posła Hr. Golejewskiego co do petycji do liczby 21 o wyjednanie nowej pertraktacji, i w sprawie paszenia i koszenia trawy w lasach dworskich; komisya wniósł a Izba uchwała przejście do porządku dziennego.

Sprawozdawca poseł Wyrobek, referując o petycji do liczby 1. w sprawie zmniejszenia podatku pośmiertnego czyli spadkowego, stawia wniosek: Wysoka Izba uchwali polecenie Wydziałowi krajowemu wyrobienie i przedłożenie na następnej sesji odpowiedniego wniosku. Wniosek bez dyskusji przyjęty.

Co do trzech petycji do ll. 2., 3. i 42. w sprawie reklamacyj co do niedogodnego przydzielenia przy nowym podziale administracyjnym kraju — komisya wniósł: Wysoki Sejm raczy uchwali odstąpienie tych petycji Wysokiemu Prezydium Namiestnictwa do właściwego postąpienia.

Poseł Grocholski wniósł jako dodatek do wniosku komisji: Sejm wzywa Rząd, aby wyznaczony był termin reklamacyjny co do przydzielenia pojedynczych gmin do nowo urządzonych powiatów. Wniosek wraz z dodatkiem Izba przyjmuje.

Komisya wniósł a Izba uchwała, co do petycji do l. 5. proszącej o udzielenie z funduszy krajowych pożyczki w kwocie 800 złr., przejście do porządku dziennego.

Względem petycji do l. 4.: 1. o uwolnienie od opłaty 61 złr. 6 centów na budowę drogi powiatowej; 2. aby w przyszłości budowanie dróg powiatowych poruczone były komitetom nadzorującym z pomiędzy interesowanych złożonym. Komisya wniósł co do 1go ustępu przekazanie Wysokiemu Na-

miestnictwu do zbadania, zaś przejście do porządku dziennego nad 2gim tejez petycyi ustępem. Sejm obydwa wnioski przyjmuje.

Co do petycyi zgromadzenia OO. Dominikanów w Krakowie do l. 23. o wsparcie z funduszów krajowych na dokończenie budowy kościoła św. Trójcy w roku 1850. spalonego — komisya wnosi a Izba uchwała: petycyę tę przekazać Wydziałowi krajowemu dla zwrócenia na nią uwagi i uwzględnienia o ile będzie można przy układaniu preliminarza budżetu krajowego na rok przysły.

Co do petycyi Waligórskiego do l. 44. o zwolnienie go z warunku wieku przepisanego ustawą dla służby krajowej — komisya wnosi a Sejm uchwała: petycyę tę odstąpić Wydziałowi krajowemu i upoważnić go do uwzględnienia takowej.

Petycyja do l. 19. o uwolnienie lub wstrzymanie nakazu płatniczego względem dopłat konkurencyjnych drogi z Sędziszowa do dworca kolei żelaznej;

oraz petycyja do l. 23, przeciw sekwestracji krowy, która skradzioną była, Izba na wniosek komisji uchwała: obie te petycyje ustąpić Wysokiemu Prezydium Namiestnictwa do właściwego postąpienia.

Względem petycyi do l. 32. o pomoc z powodu wylewu Sanu — komisya wnosi a Izba uchwała, odnośnie do sformułowanych prośb zawartych w petycyi następujące 6 punktów:

Co do 1go ządania, aby zesłaną była komisya dla zbadania szkodliwości tamy z przyzwaniem do niej mieszkańców okolicznych — Sejm przesyła tę petycyę c. k. Prezydium Namiestnictwa z zaleceniem.

Co do 2go i 3go, z powodu, że fundusze krajowe obecnie nie pozwalają, na udzielenie poszkodowanym klęskami elementarnymi w poszczególnych częściach kraju, zapomóg bezzwrotnych jako i pożyczek procentowych — Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Co do 4go — Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu zbadanie rzeczy, azali nieprzyczynianie się obecnie funduszów Skarbu do konkurencyi w robotach około wałów z niedostateczności istniejących ustaw pochodzi — a w razie takim, aby zrobić stosowne do Rządu przedstawienie.

Co do 5go — Sejm przesyła petycyę do Prezydium c. k. Namiestnictwa z zaleceniem uwzględnienia, o ile to okaże sprawdzenie okoliczności na miejscu.

Co do 6go wreszcie Sejm życzenie petentów, tyżące się założenia stacyi telegraficznej w Rozwadowie, przesyła c. k. Namiestnictwu do wiadomości.

Koniec posiedzenia o godzinie 2³/₄. Następne posiedzenie jutro o godzinie 11. Na porządku dziennym sprawozdanie komisji weryfikacyjnej.

Leon Sapieha w. r.

L. Wodzieki w. r.

ks. Barewicz w. r.

Dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu po dzień 28. Lutego 1867.

---

40. Gmina Mikuliczyn, przez posła Kamińskiego, o opuszczenie procentów od pożyczki głodowej, tylko w części do rąk gminy doszłej i o zarządzenie zwrotu pożyczki zatrzymanej w ręku ks. Jana Harasymowicza.
41. Gmina Sieradza, przez posła ks. Morgensterna, o przyłączenie jej do powiatu Dąbrowa, a nie do Tarnowa.
42. Podlewski Stanisław, przez posła Waleryana Podlewskiego, o przysłaczenie włości Kawsko do powiatu Stryj.
43. Obywatele miasta Sambora, przez posła hr. Borkowskiego, o przyspieszenie obrad nad statutem dla tego miasta.
44. Gmina Przydonica, w powiecie Grybów, przez posła Żuka-Skarszewskiego, przedstawia, iż w przeznaczeniu tej gminy do powiatu Grybów myłka zajść musiała, prosi przeto o uwzględnienie tego przedstawienia.
45. Kozłowska Wiktorya, przez posła Wyrobka, o wyjednanie uwolnienia jej męża z więzienia w Józefstademie.
46. Gmina Nawsie Kołaczyckie, w powiecie Brzostek, przez posła Rogawskiego, o przyspieszenie wynagrodzenia za dostarczone żywności i forszpany na różnych miejscach dla posiłkującego wojska rosyjskiego w r. 1849.
47. Gminy Mszaniec, Dytkowce i Bereznica mała, przez posła Dziubatego, proszą o przydzielenie do powiatu Tarnopol.
48. Gminy Laskowa, Pasierbice i Makowice, przez posła Hoszarda, o wyłączenie ich z powiatu Limanów, a przyłączenie do powiatu Bochnia.

Protokół

ósmego posiedzenia 1. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 1. Marca 1867.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Ludwik Wodzicki, Ks. Barewicz, Dr. Emil Pfeiffer, Stanisław Tarnowski.

Komisarz rządowy: C. k. radca Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Liczba posłów obecnych przy początku posiedzenia 105; w ciągu posiedzenia 130.

Początek posiedzenia o 1/2 do 12 przed południem.

Sekretarz Wodzicki odczytuje protokół 7go posiedzenia. Protokół bez zarzutu przyjęty.

Następnie odczytuje sekretarz Wodzicki dalszy ciąg spisu petycyj, nadeszłych do Sejmu do dnia 1. Marca od l. 49. do l. 54.

Z kolei odczytuje tenże sekretarz złożone do łaski marszałkowskiej pismo od c. k. Namiestnictwa z dnia 28. Lutego do l. 2288 z oznajmieniem, że na mocy najwyższego postanowienia z dnia 18. Lutego bieżąca sesya sejmowa ma być zamkniętą na dniu 2. Marca b. r.

Następnie odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego, złożoną do łaski marszałkowskiej, a podpisaną przez posła Hoszarda i 16 posłów, następującej osnowy:

1. Czy Wys. Rząd nie odstąpił jeszcze od myśli odpisania podatków poszkodowanym przez mrozy na wiosnę roku zeszłego w okolicach nadwiślańskich?

2. Co Rząd uczynić zamysła, aby w tym wypadku czynności urzędów powiatowych ujednostajnić i przyspieszyć?

P. Komisarz rządowy zapowiada odpowiedź na jedno z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz Wodzicki odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego — podpisaną przez posła Rogawskiego i 21 posłów, w przedmiocie jak następuje:

1. Jakie są przeszkody wstrzymujące Rząd od sankcyonowania uchwały przeszłego Sejmu z dnia 17. Kwietnia 1866. r. względem reorganizacji galicyjskiego Towarzystwa kredytowego i jaki jest obecnie stan tej sprawy?

2. Czyliby Wys. c. k. Namiestnictwo nie zechciało ze swej strony poprzeć na nowo u władzy Państwa potrzebę kraju naszego w tym względzie, celem przyspieszenia w myśl uchwały sejmowej z dnia 14. Grudnia 1866. r., reorganizacji galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, aby ta, po otrzymaniu rządowego zatwierdzenia, jak najprędzej mogła wejść w życie?

P. Komisarz rządowy przyrzeka odpowiedź na przyszłym posiedzeniu.

Z porządku dziennego następuje sprawdzenie wyborów.

Poseł Zbyszewski jako sprawozdawca wnosi: Wysoka Izba uzna za ważny wybór ks. Jana Guszałowicza z okręgu wyborczych gmin wiejskich Dolina, Roźniatów, Bolechow — wniosek bez dyskusji przyjęty; posła Ludomira Cieńskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich, Horodenka, Obertyn — wybór uznany za ważny.

Poseł Samelson jako sprawozdawca wnosi: Wysoki Sejm uzna za ważny wybór posła Paulina Kosińskiego z okręgu wyborczego Nowego Miasta, Sącza — wniosek bez dyskusji przyjęty.

Poseł Pfeiffer jako sprawozdawca wnosi w imieniu komisji: Wysoka Izba uzna za ważny wybór

posła Stefana Zynczaka z okręgu wyborczego gmin wiejskich Sanok, Rymanów, Bukowsko; i ks. Antoniego Dytrycha, z okręgu wyborczego gmin wiejskich Dukla, Krosno, Żmigrod — wnioski bez dyskusji przyjęto.

Poseł Czajkowski jako sprawozdawca wnosi: Wysoka Izba uzna za ważny wybór posła Marcina Słupczego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Leżajsk, Ulanów, Sokołów; posła Stanisława Polanowskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Bełz, Uhnów, Sokal — wnioski jednomyślnie przyjęto.

Poseł Czerkawski, jako sprawozdawca komisji petycyjnej referuje petycję słuchaczy uniwersytetu Lwowskiego o wprowadzenie języka polskiego jako wykładowego w tymże uniwersytecie; oraz petycję innych słuchaczy tegoż uniwersytetu, żądających aby językiem wykładowym w tej wszechnicy był język ruski. Sprawozdawca wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po zbadaniu wszystkich okoliczności, dotyczących się sprawy języka wykładowego w tutejszym uniwersytecie, przedstawił na najbliższej sesji sejmowej wnioski do odpowiednich uchwał ku jej należytemu uporządkowaniu w interesie kraju i oświaty narodowej.“

Wniosek bez dyskusji przyjęty.

Poseł Rogawski wnosi, ażeby petycje z powodu krótkości obecnej sesji nie zrezolwowane, odesłane zostały do zreferowania Wydziałowi krajowemu. Wniosek przyjęty.

Posłowie: ks. Guszalewicz, Cieński, Kosiński, Słupczy, ks. Dytrych, Zynczak, Polanowski, L. Skrzyński, Alfred Potocki, Piwocki składają przyrzeczenie w miejsce przysięgi.

Posiedzenie zamknięte o godzinie 1szej min. 35. Przyszłe posiedzenie dziś dnia 1. Marca o godzinie 6tej wieczorem.

Na porządku dziennym sprawozdanie komisji o reskrypcie ministeryalnym z dnia 4. Lutego.

Leon Sapieha w. r.

Stan. Tarnowski.

Barewicz.

Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu po dzień 1. Marca 1867.

---

49. Szajnok Teodor i Bendit Liss, przez posła Hönigsmanna, o uwolnienie od dodatków krajowych nowo-wybudowanych przez nich domów we Lwowie.
50. Gmina Sokolniki, przez posła Pfeiffra, z prośbą wniesioną przez tamtejsze żywicielki podrzutków, o podwyższenie zapłaty za pielęgnowanie tych dzieci, zmniejszonej uchwałą Wydziału krajowego.
51. Dwory i gminy naddunajeckiej okolicy, należącej dotychczas do powiatu Ciężkowice, przez posła Żuka-Skarszewskiego, o zarządzenie, aby tę część powiatu, tak pod względem administracyjnym, jak i sądowym od Ciężkowic odłączono a do Nowego Sącza przyłączono.
52. Dwory i gminy Niegowice, Marszowice, Klęczany i inne okoliczne, przez posła Hoszarda o przydzielenie ich do powiatu Bochnia.
53. Gmina Burczyce, przez posła Grossa, o wyłączenie jej z powiatu Rudki a przydzielenie do powiatu Sambor.
54. Dwory i gminy Dubiecko, Ruska wieś, Drohobyczka, Bochorzec i Polchowa, przez posła ks. Stępkę, o pozostawienie urzędu powiatowego w Dubiecku, lub o przyłączenie ich do powiatu w Przemyślu.

P r o t o k ó ł

dziewiątego posiedzenia 1. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 1. Marca 1867.

Początek o godzinie $\frac{1}{4}$ na 7 wieczorem.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapięha.

Sekretarze: Ksiądz Bawewicz, Pfeiffer, Tarnowski Stanisław, Wodzicki Ludwik.

Komisarz rządowy: Radaea Namiestnictwa p. Bartmański.

Posłów z początkiem posiedzenia 76 — w ciągu posiedzenia 124.

Sekretarz Tarnowski Stanisław czyta protokół 8. posiedzenia z dnia 1. Marca b. r., który zgromadzenie przyjmuje bez uwagi.

Ten sam czyta dalszy ciąg petycyj l. 55—56.

Z porządku dziennego poseł Ziemiałkowski, jako sprawozdawca komisji wysadzonej do sprawy reskryptu ministeryalnego z dnia 4. Lutego b. r., wnosi imieniem tejże komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Załączony adres do Najjaśniejszego Pana.
2. Wybór delegacyi do Rady Państwa.

W ciągu dyskusyi, w której udział biorą posłowie: Borkowski, Starowiejski, ks. Pawlikow, Grochol-ski, Wodzicki Henryk, Kowalski, Chrzanowski, zapowiedział ks. Pawlikow wniosek do specjalnej dyskusyi nad 1. ustępem wniosku komisji, treści, by przejść nad tymże ustępem do porządku dziennego i przyjąć adres przez niego proponowany, i do komisji przedłożenia ministeryalnego odestany.

Na wniosek posła Krzczunowicza zgromadzenie uchwała zamknięcie dyskusyi.

Po krótkiej przerwie książę Marszałek daje głos jeneralnemu mowcy za adresem, posłowi Krzczunowiczowi, przeciw adresowi zgromadzenie dozwala głos posłom księdzu Pietrusiewiczowi i księciu Władysławowi Sangusze.

Ostatni głos otrzymuje poseł Ziemiałkowski.

Poczem książę Marszałek posiedzenie zamyka o godzinie 10. wieczorem.

Przyszłe posiedzenie 2. Marca b. r. o 9tej z rana.

Porządek dzienny: dyskusya specjalna nad wnioskiem komisji przedłożenia ministeryalnego.

Leon Sapięha w. r.

L. Wodzicki w. r.

St. Tarnowski w. r.

Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu po dzień 1. Marca wieczór 1867.

---

55. Gmina Horyhlady, przez posła Kamińskiego o wypłacenie 1650 złr. za roboty około drogi krajowej Siedlecko - Zaleszczyckiej.
56. Gmina Wierzbica, przez posła Podlewskiego o przyłączenie jej nie do powiatu Bóbrka, lecz do powiatu Rohatyn.

Protokół

dziesiątego posiedzenia 1. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 2. Marca 1867.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Ludwik Wodzicki, Ksiądz Barewicz, Dr. Emil Pfeiffer, Tarnowski Stanisław,
Komisarz rządowy: Radca Namiestnictwa p. Bartmański.

Liczba posłów obecnych przy początku posiedzenia 132. — w ciągu posiedzenia 134.

Początek posiedzenia o godzinie 11 min. 15.

Sekretarz Pfeiffer odczytuje protokół ostatniego posiedzenia; protokół przyjęty — następnie odczytuje dalszy ciąg spisu petycyj nadeszłych do Sejmu po dzień 2. Marca od l. 57 do l. 64.

Sekretarz ks. Barewicz odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego, podpisaną przez posła Borysikiewicza i 15 posłów, następującej treści:

„Czy wys. Rząd raczy polecić urzędowi powiatowym w Husiatynie i Borszczowie, ażeby uwolniły gminy, które nie wypełniły ciężkich nakazów pomienionych władz od zaprowadzonych gdzieniegdzie egzekucyj, i ażeby na przyszłość staranie o utrzymanie komunikacyj gminnych zostawiono samorządowi samych gmin i wolnemu porozumieniu się ich z obszarami dworskimi?“

Pan Komisarz rządowy nie jest w stanie odpowiedzieć szczegółowo na bieżącej sesyi na powyższe interpelacje, zapewnia tylko że Rząd wejdzie w tą sprawę i rozstrzygnie ją podług sprawiedliwości.

Z kolei przechodzi Izba z porządku dziennego do sprawozdania komisji nad reskrypsem ministerjalnym z dnia 4. Lutego.

Posel Ziemiałkowski oświadcza imieniem komisji:

Komisya wysadzona przeważną głosów większością z łona Reprezentacyi kraju, ma iema, iż uchwalony przez nią projekt adresu jest wyrazem myśli przewodniczących Sejmowi, a przeto wyrazem myśli kraju. Wszelako wobec zaszłych wypadków i w obec niebezpieczeństwa, na jakie przez uchwalenie tego adresu mogłyby być narażone wewnętrzne kraju zadania, komisya mniema, iż w interesie kraju jest jej obowiązkiem cofnąć projektowany przez nią adres.

Zapowiedziany na przeszłym posiedzeniu wniosek księdza Pawlikowa przychodzi pod obrady w następującej osnowie:

1. Nad adresem komisji przejść do porządku dziennego.
2. Przyjąć adres księdza Pawlikowa i towarzyszy.

Pierwsza część tego wniosku nie przychodzi pod głosowanie z powodu pomienionego oświadczenia komisji i cofnięcia projektu adresowego — druga zaś część tego wniosku przy głosowaniu upada.

Następują rozprawy nad drugim ustępem wniosku komisji, czyli nad wyborem delegacyi do Rady Państwa.

Posel książe Czartoryski wnosi:

Wysoki Izba uchwali:

Czyniąc zadość wezwaniu rządowemu, a zważywszy, że po tylukrotnych ze strony Najjaśniejszego Pana zapewnieniach, udzielenia krajom koronnym autonomicznych urzędów, spodziewać się możemy, iż Najjaśniejszy Pan nie dozwoli, aby przy nastąpić mającej organizacyi Państwa, nasza historyczno-narodowa indywidualność naruszona została, Sejm przystępuje do wyboru delegatów do Rady Państwa.

Gdy atoli posel książe Czartoryski wniosek ten następnie cofnął, pozostaje jedynie głosować nad drugim punktem pierwotnego wniosku komisji, czyli nad wyborem delegacyi do Rady Państwa.

Posel Grocholski prosi o głosowanie imienne. Przy głosowaniu imiennem głosowało za wnioskiem komisji posłów 99 — przeciw 34.

Marszałek zawiesza posiedzenie do godziny piątej. — Książe Marszałek zagaja posiedzenie o 1/2 do 6tej z wieczora.

Sekretarz ks. Barewicz czyta interpelacyę do Komisarza rządowego w ruskim języku, podpisaną przez posła Pawlikowa i 20 posłów.

Z przyczyny napadu na proboszcza miejscowego w Magierowie z dnia 26. na 27. Lutego b. r. w jego pomieszkaniu nocną porą zapytują interpelanci:

1. Czy ten fakt zbrodniczy doszedł już do wiadomości wysokiego Rządu.
2. Co wys. Rząd uczynić zamierza, ażeby podobne napady nie powtarzały się?

Komisarz rządowy odpowiada na tę interpelacyę po rusku, że Rząd nie omieszka zarządzić jak najrychlejsze dochodzenie, ażeby winni zostali ukarani.

Dalej odpowiada Komisarz rządowy najpierw na interpelacyę posła Rogawskiego względem reorganizacyi Towarzystwa kredytowego, iż Namiestnictwo spowodowane interpelacyą telegrafowało do Ministryum i wedle otrzymanej tą drogą odpowiedzi, wysokie władze pracują nad tą sprawą i uczynią co tyłk można, ażeby do ostatecznego załatwienia doprowadzić. Powtóre: Na interpelacyę posła Hoyszarda, co do odpisania podatków za szkody spowodowane przez mrozy, odpowiada p. Komisarz rządowy, że o ile wiadomo rozporządzenie Wysokiego Ministryum z 3. Września 1866., nakazujące dochodzenia szkół tych, z urzędu nie zostało cofnięte. Dla czego w niektórych powiatach, mianowicie Niepołomice, likwidacya nie nastąpiła a w ogóle podatków nie odpisano, nie wiadomo, lecz będzie staraniem Rządu, ażeby czynności urzędów powiatowych w tej sprawie ujednostajnić i przyspieszyć.

Z porządku dziennego przystępuje Izba do wyborów delegatów:

1. Z kuryi większych posiadłości. Na skrutatorów przeznaczeni przez księcia Marszałka pp.: Węzyk, Podlewski, Dzwonkowski, Russocki, Dziewoński, Gniewosz, ks. Pawlików, Jabłonowski, Dubs, WYROBEK, Haller, Samelson, Baworowski, Rutowski, Golejewski, Trzecieski, Sanguszko, Kosiński, Morgenstern, Pajackowski.

Na skrutatorów do wyboru na członka Rady Państwa z okręgu miasta Lwowa wezwani pp.: Polanowski, Pietruski, Żuk-Skarszewski, Kowalski, Sawczyński, Łoś. — Do skrutynium wyboru jednego członka z Izb handlowych wezwani: książe Czartoryski Konst., hr. Tarnowski Jan, Tomuś, Janowski.

Posel Sawczyński oznajmia rezultat głosowania z kuryi miasta Lwowa: p. Ziemiałkowski obrany 108 głosami na 125 głosujących. Ta sama komisya wezwana do skrutynium z kuryi Krakow, Biała. Wybór z kuryi miast Rzeszów, Tarnów, Sącz. Na skrutatorów wezwani Cieński, Piwocki, Manasterski, ks. Dzerowicz, Szumańczowski. Wołuy.

Książe Konstanty Czartoryski ogłasza rezultat wyboru z Izb handlowych: p. Hausner obrany 100 głosami na 124. Z kuryi miast Kraków, Biała obrany p. Zyblikiewicz 95 głosami na 125. Ci sami skrutatorowie wezwani do kuryi miast: Przemyśl, Jarosław, Drohobycz, Sambor.

Posel Szumańczowski ogłasza rezultat głosowania z kuryi miast Rzeszow Tarnow, Sącz; p. Zbyszewski obrany 99 głosami na 124.

Posel Podlewski ogłasza rezultat wyborów z kuryi własności większej. Głosujących 128 — absolutna większość 65. Dtrzymali książe Czartoryski 120, Krzecunowicz 119, Skrzyński 107, ks. Bare-

wicz 105, Wodzicki Ludwik 97, Chrzanowski 74, Czajkowski 71, Golejewski 70, Horodyski 66, Węzyk 66, Gross 84, Tarnowski St. 84, Wodzicki Henr. 79. wszyscy 13tu zatem wybrani absolutną większością.

Do skrutynium wyborów z miast Stanisławów, Stryj, Kołomyja wezwani posłowie: Borysikiewicz, Halik, Fihauer, Wiśniowski, Cichorz, ks. Sulikowski.

Posel Pietruski ogłasza wybór z kuryi miast Przemyśl, Jarosław, Drohobycz, Sambor; obrany ks. Polański 70 głosami na 118.

Ci sami skrutatorowie do wyboru z kuryi miast Tarnopol, Brody.

Do skrutynium wyboru na dwóch członków z kuryi mniejszych własności Lwów i t. d. wezwani posłowie: Bratranek, Potocki Alfred, Hubicki, Popiel, Szuszkiewicz, Kowbasiuk.

Posel hr. Łoś ogłasza rezultat wyboru z kuryi miast Tarnopol, Brody; Sawczyński obrany 96 głosami na 120.

Książd Sulikowski ogłasza rezultat wyboru z kuryi miast Stanisławów, Stryj, Kołomyja i t. d.; obrany poseł Landesberger 67 głosami na 127.

Do skrutynium na okręg Brzeżany, Przemyślany, Bóbrka, Chodorów, Rohatyn Bursztyn i t. d. z kuryi mniejszych własności wezwani posłowie: Zduń, ks. Morgenstern, Kamiński, Wolny, Polanowski, Niezabitowski, ks. Guszalewicz, Dziubaty.

Do skrutynium wyboru Zaleszczyki, Tłuste, Borszczow, Mielnica, Czortków, Jazłowiec, Budzanow, Kopyczyńce, Husiatyn wezwani posłowie: Tyszkowski, Hoszard, Golejewski, Zych, Zynczak, Kocko.

Posel Kamiński zdaje sprawę z kuryi własności mniejszych Brzeżany, Przemyślany, Bóbrka i t. d. Głosujących 127, obrany Potocki Alfred 96 głosami.

Posel Popiel zdaje sprawę z okręgu mniejszych posiadłości Lwów, Winniki, Szczerzec, Grodek, Janow, Sambor i t. d. Głosujących 129. Obrani Pfeiffer 99, Tomuś 95 głosami.

Do skrutynium okręgu mniejszych posiadłości Kołomyja, Gwoździec, Peczenizyn, Horodenka, Obertyn, Kossów, Kutry, Śniatyn, Zabłotów. Na skrutatorów wezwani posłowie: Bazylewicz, Działoszyński, Russocki, Dzwonkowski, ks. Ditrich, Dziewoński.

Posel Hoszard zdaje sprawę ze skrutynium okręgu własności mniejszych Zaleszczyki, Tłuste, Borszczów, Mielnica i t. d. Głosujących 126. Manasterski obrany 126 głosami.

Posel Russocki ogłasza wybór z okręgu mniejszych posiadłości Kołomyja, Gwoździec, Peczenizyn, Horodenka, Obertyn i t. d. Głosujących 123. Cieński obrany 94 głosami.

Do skrutynium okręgu mniejszych posiadłości Sanok, Rymanów, Bukowsko, Lisko, Baligród, Lutowska i t. d., wezwani: ks. Pietrusiewicz, Helcel, Puszkarz, Zych, Szlak, Dubs.

Posel Badeni zdaje sprawę ze skrutynium okręgu własności mniejszych Przemyśl, Nizankowice, Jarosław, Sieniawa, Radymno, Jaworów, Krakowiec, Mościska, Sądowa-Wisznia. Głosujących 122; absolutna większość 62; większością głosów obrany Jakobik.

Do skrutynium okręgów mniejszych posiadłości Stanisławów, Halicz, Bohorodczany, Sołotwina, Manasterzyska, Buczacz, Nadwórna, Delatyn, Tyśmienica, Tłumacz wezwani poprzedni skrutatorowie.

Do skrutynium okręgów wyboru mniejszych posiadłości Stryj, Skole, Dolina, Bolechów, Rozniatów, Kałusz, Wojniów, Mikołajów, Żurawno wezwani posłowie: Borysikiewicz, Rękas, Hönigsmann, Agopsowicz, Jabłonowski, Minkowicz.

Posel Helcel zdaje sprawę z wyboru kuryi posiadłości mniejszych Sanok, Rymanów, Bukowsko, Lisko, Baligród, Lutowska, Dobromil, Ustrzyki, Bircza, Dubiecko, Brzozów, Dnka, Krosno, Żmigród. Obrany ks. Ditrich 74ma głosami na 120 głosujących.

Posel Hoszard zdaje sprawę z okręgu własności mniejszych Stanisławów, Halicz, Bohorodczany, Sołotwina, Manasterzyska, Buczacz, Nadwórna, Delatyn, Tyśmienica, Tłumacz. Głosujących 118. Posel Działoszyński obrany 88 głosami.

Do skrutynium wyborów z okręgu własności mniejszych Tarnopol, Ithrowice, Mikulińce, Skalać, Grzymałów, Zbaraż, Medyń, Trembowla, Złotniki wezwani Tarnowski Jan, Sapruka, Polanowski, Szulak, Fihauzer, Gnoiński.

Posel Hönigsman zdaje sprawę z wyboru okręgu mniejszych posiadłości Stryj, Skole, Dolina, Bolechów, Roźniatów, Kałusz, Wojniów, Mikołajów, Zurawno. Głosujących 125, obrany ks. Guszalewicz, 96 głosami.

Do skrutynium mniejszych posiadłości Złoczów, Łopatyn, Brody, Radziechów, Busk, Kamionka, Olesko, Załeśce, Zborów wezwani posłowie: Kulik, ks. Pawlikow, Landesberger, Kierniczny, Pajączkowski, ks. Stępek.

Posel Polanowski zdaje sprawę z wyboru posiadłości mniejszych okręgu Tarnopol, Ithrowice, Mikulińce, Skalać, Grzymałów, Zbaraż, Medyń, Trembowla, Złotniki. — Głosujących 120, wybrany poseł Baworowski 117 głosami.

Do skrutynium wyborów z okręgu mniejszych posiadłości Zółkiew, Kulików, Mosty wielkie przeznaczeni posłowie: Jakobik, Konst. xiążę Czartoryski, Niezabitowski, Gulak, Wyrobek, Tomuś.

Posel Landesberger zdaje sprawę z wyboru posiadłości mniejszych okręgu Złoczów, Gliniany, Łopatyn, Brody, Radziechów, Busk, Kamionka, Olesko, Załeśce, Zborów. — Głosujących 120, wybrany Jan Bodnar 107 głosami.

Do skrutynium wyboru z okręgu mniejszych posiadłości Kraków, Mogiła, Skawina, Liski, Chrzanów, Jaworzno, Bochnia, Niepołomice, Wiśnicz, Brzesko, Radłów, Wojnicz, Wieliczka, Podgórze, Dobczyce, wezwani posłowie Hausner, Wiśniowski, Czerkawski, xiążę Sanguszko, ksiądz Kuziemski, Manasterski.

Posel Wyrobek zdaje sprawę z wyboru posiadłości mniejszych okręgów Zółkiew, Kulików, Mosty wielkie, Belz, Uhnów, Sokal, Lubaczów, Cieszanów, Rawa, Niemirów. — Głosujących 120, wybrany poseł Polanowski 90 głosami.

Do skrutynium wyboru mniejszych posiadłości okręgu Rzeszów, Głogów, Łańcut, Przeworsk, Leżajsk, Sokołów, Ulanów, Rozwadów, Tarnobrzeg, Nisko, Tyczyn, Strzyżów zawezwani: Tyszkowski, Hoszard, Golejewski, Zynczak, Zych, Kocko.

Do skrutynium wyboru mniejszych posiadłości okręgu Gorlice, Biecz, Nowy Sącz, Grybów, Ciężkowice, Stary Sącz, Krynica, Nowy Targ, Krościenko, Limanowa, Skrzydlna zawezwani posłowie: Padlewski, Borysikiewicz, Żuk - Skarszewski, Papeczuk, Rutowski, Halik.

Posel xiążę Sanguszko Wład. zdaje sprawę z wyboru mniejszych posiadłości okręgu Kraków, Mogiła, Skawina, Liski, Chrzanów, Jaworzno, Bochnia, Niepołomice, Wiśnicz, Brzesko, Radłów, Wojnicz, Wieliczka, Podgórze, Dobczyce. — Głosujących 119. Wybrani Wyrobek 71, Adam Potocki 68 głosami.

Posel Niezabitowski zdaje sprawę z wyboru mniejszych posiadłości Jasło, Brzostek, Frysztak, Rzeszów, Głogów, Łańcut, Przeworsk, Leżajsk, Sokołów, Ulanów, Rozwadów, Tarnobrzeg, Nisko, Tyczyn, Strzyżów, Tarnów, Tuchów, Dąbrowa, Żabno, Dębica, Pilzno, Ropeczyce, Kolbuszowa, Mielec, Zasów. — Głosujących 113, wybrani: ksiądz Sulikowski 94, ksiądz Morgenstern 65, Rogawski 69 głosami.

Posel Padlewski zdaje sprawę z wyboru mniejszych posiadłości okręgu Gorlice, Biecz, Nowy Sącz, Krynica, Grybów, Ciężkowice, Stary Sącz, Nowy Targ, Krościenko, Limanowa, Skrzydlna. — Głosujących 105, wybrany poseł Fihauzer 85 głosami.

Po przemówieniu Jego Excelencyi Jaśnie Wielmożnego Namiestnika hrabiego Gołuchowskiego i Marszałka Jaśnie Oświeconego xięcia Leona Sapiehy, po odczytaniu protokołu, który bez zarzutu przyjęto, xiążę Marszałek ogłasza sesyę sejmową za zamkniętą o godzinie 11tej przed północą.

Leon Sapieha w. r.

L. Wodzicki w. r.

Pfeiffer w. r.

Dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu po dzień 2. Marca 1867.

---

57. Gmina Komarno, przez posła Tomusia, prosi aby przy nowej organizacyi sądowej umieszczone w Komarnie sąd powiatowy.
  58. Gminy Lipie i Michnowice, w powiecie Turka, przez posła ks. Kuziemskiego, proszą aby nie były przyłączone do powiatu Staremiasto, lecz aby zostały przy powiecie Turka.
  59. Broniewska Klementyna, właścicielka dóbr Balicze podrózne i zarzeczne i Dzieduszyce, przez posła Pietruskiego prosi o odłączenie tych dóbr od powiatu Żydaczów a przyłączenie do powiatu Stryj.
  60. Wolański Witold, przez posła hr. Baworowskiego, o przyłączenie dóbr Pielawa do powiatu Buczacz.
  61. Wolański Witold, przez posła hr. Baworowskiego, o przyłączenie dóbr Duliby do powiatu Buczacz.
  62. Gmina Duliby, w obwodzie czortkowskim, przez posła hr. Baworowskiego, o przyłączenie jej do powiatu Buczacz.
  63. Gminy Przecław, Błonie, Podole, Wytok i Kądziołki, przez posła Jana hr. Tarnowskiego, o przyłączenie ich do powiatu Mielec.
  64. Drohojowski Tytus właściciel dóbr Ryczów, przez posła Wezyka, uzala się na nieprawne przyłączenie go do związku gminnego w gminach Żydowice i Woźniki, należących do dóbr Ryczów.
-

